

KANADSKÉ LISTY

Second Class Mail. Reg. No. 3088

388 Atwater Ave., Mississauga, Ontario, L5G 2A3, Canada. Tel. /905/ 278-4116.

No. 4, Vol. 30., duben-April 1996.

Zatímco královna byla dojata návštěvou Brna, navštívil vévoda z Edinburku s min. Lucem Kladruby n. L. Přivítal je ředitel ústavu MVDr. N. Zdlíž. Šestispráž kladrbských běloušů je provedlo po nádvorí, za zvuku lesních roňů. Náš snímek čtyřspráž z Kladrb je z červeného loňského roku.

Jan Beneš

Promiňte, že jsem vám vypíchl oko

Tak nějak snad lze krátce vyjádřit postoj Jiřího Pelikána v publicistickém pořadu ČT 1 s trochu lopatným názvem: „Taková jsme byli my, dobří rodáci, aneb z Letopisů Masešné Lhoty“. Název svádí k pomýšlení na pásmo o jakýchkoli pěkně povedených taškarácích. Vysílání však vyvolávalo dojem, že Jiří Pelikán, kontritonován s vůbec první obětí čistek na našich vysokých školách, justiční zlovůle, a prostě teroru, jichž se s velkou chutí, nadšením a nikoli bez mnoha sladkých odměn osobně a aktivně účastnil, byl jediný, kdo měl důvody usmívat se.

Dr. Felix Uhl, předseda předúnorového Spolku křesťanských akademiků, byl zatčen ještě před „únorovým vítězstvím“ všeho pracujícího lidu, už 23. února 1948. V květnu odsouzen na 20 let, později jedním z těch šťastných, kterým se podařilo utéct z Jáchymova. Dostuduje ve Švýcarsku, tam i žije. Pomník obětem komunismu odhalený v Gmündu při československé hranici už v osmdesátých letech, a právě k výročí února, tam stojí díky jemu.

Pokud vim, historické podání ruky Jiřímu Pelikánovi i jeho „omluvu“ odmitl už v době, kdy Jiří Pelikán přišel posílit řady zrádné emigrace, a zřejmě při tomto mravním postoji setrval, neb Jiří Pelikán mohl jeho svědectví o epoše a své nedobré, leč výhodné honorované úloze v ní sledovat jen z obrazovky, a ovšem se k němu i volně vyjádřit.

Kromě parafraze v nadpisu tohoto článku dal by se postoj s. Pelikána vyjádřit slovy: „Já nic, já muzikant.“ Já nic, já byl jen předseda univerzitního akčního výboru národní fronty, a to byl zřejmě spolek naprosto nevinných dušinek, přímou fialku u potoku a chaloupek pod horami.

Opět se omluvil, ach ano, nejen těm vyakáňeným, ale zřejmě i těm popraveným kolegům. A bude i nadále chodit mezi námi, a občas si dojde někde pro nějakou medaili, aby mu nezasloužené klidně stáří ubíhalo i v pocitech vlastní důstojnosti.

Dobry pořad, zvláště pro diváky domnívající se, že útlak začal až roku 1970, pro ty tvrdící „...ale on se před listopadem choval slušně...“, pro ty domnívající se, že vina, vina, vina, za ztracenou zemi, ztracené životy a ztracené mládeži několika generací, za podíl na moci i odměny hmatatelnější, je přehlédnutí s naprávitelným omyl.

Věřili? Ano, i nacisté věřili, omlouváme tím snad jejich nacismus s jeho zločiny? Tohle má být omluva? Tohle má být vysvětlení? Tohle má být: „dost, a už o tom nebudeme mluvit“. Dovedeme si představit, že by před kameru dnes vystoupil šéf spolku nacistických studentů,

vyháněví z universit nárijské kolegy i profesory, a prohlásil: „ale já tomu věřím“?

Dobry pořad.

Ve skutečnosti samozřejmě nejde o nějakého Pelikána, kterého si prý ještě pleteme s úplně jiným Pelikánem, kterýž byl ten pravý viník, nýbrž o všechny ty pilné aktivisty (že ano, s. Mandiere), kteří ke zrůdnosti onoho času přispívali. Nu, a vynikne i to ohromné svalouškovství všech těch, kteří byli pouze muzikanty. (A mnohdy i pomáhal! Např. v případě prof. Engliš: Jiří Pelikán přece zabránil jeho odstranění z universit přílišnými horlivci, a to zapojením samotného Goutwalda... Hle moudrost prostého syna lidu z Dědie! Profesor Engliš se podle s. Pelikána rozhodl jaksi sám dále nerektorovat, neučit, a zřejmě také dát se vysílovat z Prahy a vše ostatní.)

Za tuto duchovní genocidu není nikdo odpovědný. Vypíchl jsem vám oko? To je mi teď po čtyřiceti osmi letech opravdu líto. Ostatně se mýlíte. To jsem nebyl já, to kolega. Promiňte mi, Nashledanou.

Vyprávějí tu hned dva problémy: - Jaké právo máme vyčítat Německu jeho minulost, když jsme se se svojí vlastní vyrovnali více než mizerně. - Laxní postoj generace mladší než Dr. Felix Uhl a Jiří Pelikán, kterou to zajímá tak málo jako nespravedlnosti třicetileté války, ačkoli oběti i vinici žijí mezi námi.

Dobry pořad, neboť v něm obličej Jiřího Pelikána neztratil ani po tolika letech nic ze svého aparátického vzezření, zatímco Dr. Felix Uhl vystoupil jako koherentní muž s poctivou tváří.

Dokončení na str. 2.

Na česko-slovenské hranici chytli pašeráka a když mu prohlídli papíry, tak zjistili, že: „Člověče, vždyť vy máte falešný pas!“ Pašerák se mazaně pousmál a povídal: „Tak to jste teda vedle, pánuče. Ten pas mám náhodou pravý, ale falešný su já!“

UHLI ZDARMA

Poslanci schválili návrh zákona o tom, že důchodci budou mít uhlí zdarma. - Hurá! Hurá! Hurá! - Moc se neradujte, neboť byl schválen dodatek, že se jedná o uhlí živočišné, aby se ze všeho nepotentovali...

● Telefonuje pacientka z lázni přítelkyni:

„Představ si, že jsem už při té odušňovací kúře ztratila tři kila!“
„To je výborné,“ odvětila přející přítelkyně. „Jenže při tvé váze znamená tři kila asi tolik, jako stokorunová sleva na mercedesu!“

Bude smrt J. Masaryka objasněna?

Domněnka vyšetřovatelů, že smrt bývalého ministra zahraničních věcí Jana Masaryka přímo či nepřímo způsobily šest osob, které v jeho bytě prováděly domovní prohlídku, již byla potvrzena. Rekl to v rozhovoru tiskový mluvčí Úřadu dokumentace a vyšetřování zločinů komunismu Tomáš Hornof. „Tato hypotéza je již sto procentně prokázána, nyní doufáme, že se nám podaří tyto lidi obvinít z trestného činu. Někteří z nich jsou totiž ještě živi,“ konstatoval T. Hornof.

QUO VADIS CANADA - WHAT NOW?

(Guest Column by Jerry Kasanda)

“Neither the Province of Québec, nor the Country of Canada can withstand more years of political uncertainty, economic instability and social unrest provoked by the nationalist agendas of the elites in both political arenas”. This quote from the CVESPA (Chateauguay Valley English-Speaking Peoples Association) brief presented during the Québec referendum campaign to the Montérégie Commission on the future of Québec is, in my view, about the most accurate description of the present Canadian Unity dilemma.

Although the NO side won a squeaky victory by 1.2%, the country - and particularly Québec - are more divided than ever before. In my opinion, the foundation for this truly Pyrrhic victory was laid even before the election of Jacques Parizeau as the Premier of Québec. It started when PM Chrétien placed partisanship ahead of Canada's vital interests by allowing Lucien Bouchard and his traitorous Bloc to become Her Majesty's "Disloyal" Opposition. It was within Parliament's power to confirm the Reform Party as the de facto Her Majesty's Loyal Opposition and deny Lucien Bouchard's Blockheads to promote the destruction of this great country - and what a paradox - funding their treasonous activities with taxpayers' dollars.

The Bloc Québécois obstructionist tactics in Parliament as well as the fraudulent counting of the votes in the Québec referendum clearly confirm that the separatists will not play fair. Since on 30 October Québécois rejected the separatist proposal, Lucien Bouchard and his Bloc have no moral right to sit in Parliament and continue with their efforts to destroy Canada as we know it. In my view, it is now up to the federal government to seize the initiative and bring this separatist/sovereignist charade to an end - once and for all. PM Chrétien should follow Peter C. Newman's advice expressed in his 27 March Maclean's column: "... From now on, we defend our country. We must not resort to machine guns as a means of keeping the country together. But we must draw lines beyond which we will not go to satisfy Québec's aspirations ..."

When talking about Québécois, we must distinguish between the ordinary people of Québec and Québec's political elite. It's the Québec politicians, whether they are separatists, sovereignists, soft nationalists or even the federalists, who hold the knife to the throat of the rest of Canada. Wasn't it former Premier Bourassa - a presumed federalist - who, while attending the 1991 Francophone Summit Conference in Paris, France, proclaimed that: "Québec exists politically as a distinct autonomous state", who, during a 1992 visit to Brussels stated that he might call a referendum in which Québécois would be asked to approve the setting up of two sovereign states with an economic union and common parliament, and later passed Bill 150 to accommodate such a referendum?

PM Chrétien should stop depending on his "gut" feeling which turned out to be so utterly wrong during the Québec referendum that we almost lost the country. Instead, he could for once take Preston Manning's advice given on p. 310 of his book "The New Canada" which indeed hits the nail on the head: "The more the people of Québec and the people of the rest of Canada are involved in the defining of the New Québec and the New Canada, the higher will be the probability that the two visions can

be reconciled. If, however, the visions of the New Québec and the New Canada are the pet projects of intellectual or political elites or self-serving politicians hoping to ride on a wave of Québec nationalism or Canadian panic, the two visions may never be reconciled..."

Let's also not forget that it was the majority of the people of Québec who rejected sovereignty association in the 1980 and 1995 referendums and that it was the majority of French-speaking Québécois of the town of Rosemere who in 1992 defied Premier Bourassa by voting overwhelmingly to retain their bilingual status!

As far as bestowing the "distinct society" on La Belle Province is concerned, the fact is that Québec's "distinctiveness" has been recognized in law ever since 1774 with the passage of the Québec Act which among other things guaranteed Québécois the retention of the French Civil Law system. That "distinctiveness" was later reconfirmed in the 1867 British North America Act as well as in the 1982 Constitution Act, both of which also guaranteed the protection of the French language and culture. Therefore, passing a parliamentary resolution on Québec's "distinctiveness" would be meaningless, unless of course it might be interpreted as granting Québec a "special status", making Québécois somewhat more equal than other Canadians, which is precisely why the Meech Lake Accord failed in 1990 and why the majority of Canadians rejected the Charlottetown Accord in 1992.

PM Chrétien's most recent flip-flop, whereby he is now willing to grant British Columbia a regional status including a constitutional veto, shows that he has no concrete plan to solve the national unity crisis. His continued appeasement of the demands by Québec nationalists only confirms what Canadians told the Spicer Commission on Canada's Future in 1995: five years ago, namely that the main culprits in the "Québec versus the Rest of Canada" dilemma were not the Québécois, nor the English speaking majority of Canadians, but the politicians themselves, as the following quote from p. 97 of the Spicer Commission Report attests: "...Partisan politics have alienated Québec and divided the regions. Political parties have promoted false perceptions among Québécois: Tell Québec whatever she wants to hear so long as she gives us her votes. Tell Québec how different she is from the rest of Canada, and that only our party can represent her interests. Politicians have set Québec at odds with the rest of Canada, and to a lesser degree the regions with each other..."

After having spent \$27 millions of taxpayer money on the Spicer Commission, former PM Brian Mulroney chose to ignore the message ordinary Canadians were trying to convey to all politicians. But the people had their final say - just look at the two obscure seats on the opposition benches occupied by Jean Charest and Elsie Wayne - all that remains of the once mighty Tory caucus. I dare to predict that no amount of fawn will protect the guy from Shawinigan, should he also chose to defy the will of the Canadian people.

It's time to call an end to the eternal blackmail by Québec's political elite! Instead of passing a meaningless resolution on Québec's "distinctiveness", Parliament should formulate a position on the terms and conditions of secession, so that when Lucien Bouchard burdens Québécois with his next referendum, the people of Québec would have a clear understanding what a YES vote for an independent State of Québec would entail, in particular the terms for the division of the national debt, adjustment of boundaries to accommodate regions where the majority of Québécois reject separation (if Canada is divisible, so is Québec), aboriginal issues, terms and conditions of trade, use of the Canadian dollar and passport, rights of minorities, and above all, what minimum percentage of vote would be required to carry the referendum. Surely, 50% plus one vote should not be acceptable to break up a country, particularly if only one quarter of the total population is given the opportunity to vote on it.

Your Key to the Czech Republic

Looking for an English-language newspaper that gives fresh, up-to-date, unbiased news, business and cultural coverage of Prague and the Czech Republic?

Subscribe to...

THE PRAGUE POST

For information and your complimentary copy of The Prague Post, contact Hana Andělová, na Fořs 112, 115 93 Praha 1, Czech Republic. Phone: (422) 2487 5000 Fax: (422) 2487 5050

Kanadské Listy

INDEPENDENT MONTHLY
IN CZECH LANGUAGE.

Publisher and Editor: Mirko Janeček.
Tel. /905/ 278-4116.

Články, objednávky inserátů, opravu
adres a předplatné lze poslat na:
"Kanadské Listy", 388 Atwater Ave.,
Mississauga, Ont. L5G 2A3, Canada.

Předplatné na 1 rok:

Kanada ...	\$ 19:00
USA, jako tiskopis ...	\$ 22:00
zámoří, jako tiskopis ...	\$ 24:00
USA, letácky ...	\$ 28:00
zámoří, letácky ...	\$ 34:00

Čtenářům v České republice:
Dobrovolné předplatné v koru-
nách lze zaslat na adresu:
Pavel Svoboda, Na Vyhlídce 175,
156 63 Roztoky u Prahy.

Mississauga Music Education
Foundation má nové vedení:
předsedkyní se stala paní Ji-
řina /"Gina"/ Škarecká, jejíž
doera Jana na Royal Conserva-
tory of Music učí; její sklad-
by se budou hrát během ranní-
ho koncertu v Adamsonově zá-
mečku, 850 Enola Ave., Missis-
sauga, ve středu 17.4.96. Na
obrázku je Gina Škarecká při
zahájení Interlude 6.března.
Tajemníkem/pokladníkem Fondu
je Mirko Janeček.

ZÉ ŽIVOTA KRAJANŮ

Historická Telč se představí Kanadě

Fotografická putovní výstava „Město
Telč - historický klenot střední Evropy“
byla včera zahájena v Justičním sa-
lesanečnickém zámku v Telči. Předseda
pořádající Společnosti přátel Kanady
Stanislav Dvořák uvedl, že po třech
dnech se výstava přestěhuje do Kana-
dy. Kanadská vernisáž výstavy se uskuteč-
ní 19. dubna v Montreálu a dále si ji
prohlédnou zájemci a návštěvníci např.
v Torontu, Vancouveru, Kitcheneru a
Halifaxu. Autoři fotografií historického
města a zámku, zapsaného do světového
dědictví UNESCO, jsou Karel Křížek
a Bohumil Bina, grafickou úpravu pro-
vedl Vlastimil Ondráček. Doprovodný
text k fotografiím je ve francouzském a
anglickém jazyce. Po ukončení putov-
ních výstav budou fotografie SPK daro-
vány českému exilu v Kanadě. J. Svoboda

Nová kniha Jiřího Solce "Smrt před-
la statečným", 264 stran, podává o-
sudy prof. Vlad. Krajiny, který zemřel ve Vancou-
veru v r. 1993, když mu bylo 88 let. --Po oběta-
vém dr. I. Nohelovi se předsedou odbočky ČSS ve
Vancouveru stal Miloš Zach. Za Nohelova vedení
sponzorovala odbočka 300 Čechů a Slováků. --Po-
pulární montrealští Sokol Milan Kent, 68, byl v
Turecku postižen mozkovou mrtvicí a 8.4. v Mon-
treálu zemřel. Byl rodák pražský, ale jeho ro-
žina pocházela z Vamberka ve vých. Čechách. --
Byl hokejistou a nyní trenérem v Havříčově M. Fry-
čera táhne srdce zpět do Kanady. Hrával za
Toronto Maple Leafs. --Jan Sammer poslal redak-
ci "MF-D" dopis pod názvem "Proražení emigrantů".
Vyšel 25.3. a nutí čtenáře k přemýšlení o dneš-
ním právním stavu v ČR. --Jiří Kořistka, t.č. Mon-
treál, bude mít od 15.5. novou adresu: Apt. 1702,
315 Margaret St., Kitchener, Ont. N2H 6S5, tel. /519/ 743-
7123. --Torontský resident Bo-
huslav Čermák pochází ze Zábře-
ha na Moravě a sbírá věci tý-
kající se Eskymů Welzla. Dopro-
ručuje českou zubní lékařku dr.
Legnerovou v Mississauga. --Var-
mužovi si se zájmem přečetli
knížku O. Andělové "Kam až došlo
děvče z Hně". --Zemřela Helen
Dubeková /57 Mabelle Ave., To-
ronto/. --Jan Dobrenský vydal
svou rodinnou kroniku v Praze
v r. 78 pod názvem "Z Dobření
je cesta dlouhá". --V tisku do-
ma se objevily inseráty, kde
různí podnikatelé slibují zá-
jemcům emigraci do Kanady, kan-
adčanství, práci vynášející
až 2.500 am.dolarů za měsíc a
pod. všecko za poplatek od 100
dol. do 2.500 dol. Jinak pod-
vozník Jurčák s pil milionem
Kč se díky bezvládnému styku
dostal do Kanady. --Festival
12ti českých filmů v Torontě
byl úspěšný. O zdar se zaslou-
žila čs. ambasáda a speciálně
inž. S. Chýlek. --V. Raszka z Ha-
vířova poslal své dojmy ze zá-
jezdu ostravských Sokolů do
USA a Kanady v listu "Nová Huť".
--Zajímavá květina Anacardus
je česky Laskavec. --Dr. L. Dra-
hotský z Ottawy se účastnil
sjezdu raturonitů OA v Parád-
ních po 48. letech. Předsedovi
ho pohostili jeho oblíbení
"švickofleky". --V dubnovém čí-
sle "Reader's Digest" byl zna-
menitý článek Sonji Sinclair-
ové "Thomas Bata-Shoemaker to
the World". --"Edmontonský
zpravodaj" měl v březnu 28 stran.

18. Světový Kongres SVU

Brno — od 25. do 29. srpna 1996
ve spolupráci s Masarykovou univerzitou,
jakož i jiných českých a slovenských vysokých škol a
kulturních institucí a Magistrátu města Brna

Na dvou zasedlých světových
kongresech v Praze. Společnost pro
vědy a umění (SVU) tentokrát pořá-
dá svůj příští kongres v Brně na Mo-
ravě, v univerzitním prostředí slavné
Masarykovy univerzity. Po způsobu
dřívějších kongresů, jde o celo-
světové setkání vědců, umělců a ji-
ných odborníků a kul-
turních pracovníků. Ži-
jících v různých částech
světa, mezi nimiž počí-
táme velkou účast členů
a příznivců hostů z
České republiky a ze
Slovenska.

Místo konání kongre-
su bude Právnická fakul-
ta Masarykovy univerzi-
ty, Veveří 70, Brno 602 00, ČR.

V brněnském přípravném výboru
kongresu jsou reprezentovány
osobnosti z vědeckého a umělec-
kého světa, především z vysokých
škol. Čestným předsedou je rektor
Masarykovy univerzity prof. dr. E.
Schmidt, DrSc. Prorektor MU prof.
dr. Jiří Srámek se svými spolu-
pracovníky převzal na sebe zodpo-
vědnost za otázky organizační a
logistické. Koordinací programu byl
pověřen Mezinárodní politický
ustav při Právnické fakultě MU, pod
vedením prof. dr. J. Bohanesse, za
spolupráce s předsedkyní brněnské
skupiny SVU dr. Marie Bobkové.

Zahraniční organizační výbor se
skládá z předsedy SVU dr. Miloslava
Rechcigla, který nese zodpovědnost
za celkovou přípravu a koordinaci
kongresu, místopředsedkyně SVU
dr. Dagmar Hasalové White, která je
zodpovědná za zahraniční část pro-
gramu a generální tajemnice SVU
dr. Blanka Kudějové, která byla
ustanovena pokladnicí kongresu.

Tak jako v minulosti, program bu-
de uspořádán podle různých disciplin
lidského vedení a bude zahrnovat
umění a humanitní obory, společ-
enské, fyzické a biologické vědy,
jakož i aplikované obory, jako lékař-
ství, zemědělství, lesnictví, životní
prostředí, inženýrství, práva, žurnas-
tika, informace, spojovací pro-
středky, počítače, knihovnictví, tělo-
výchova a sport, byznis a manage-

ment. Budou ovšem též uspořádána
zvláštní sympozia, panelové diskuse
a pracovní semináře na různé
časové náměty, např. vědecká poli-
tika, výzkum, univerzitní adminis-
trace, Češi a Slováci v cizině aj., ja-
kož i na otázky mající vztah k Brnu
či k moravské historii a kultuře.

Kromě akademického
programu si budou moci
účastníci kongresu vy-
brat z celé řady zají-
mavých a atraktivních
uměleckých a společ-
enských podniků, koncer-
tů, divadelních předsta-
vení, uměleckých výstav
a galerií, společenských
dýchánek, prohlídek

města a okolí, kde nebude samo-
zřejmě chybět ani návštěva proslulé
propasti Macochy.

Zájemci, kteří by se rádi zúčast-
nili kongresu, ať již aktivně či pa-
sivně, nechtě se bezprodle obrátit
na generální tajemnici SVU o regis-
trační materiály na adrese: Dr. Blan-
ka Kudějová, 7 Stonycress Road,
White Plains, NY 10604 Tel/Fax (914)
949-4588

Masarykova univerzita, jakož i
Magistrát města Brna nám vychází
vsemožně vstříc, aby brněnský
kongres byl vskutku nezapomenu-
teľnou událostí. Pro účastníky
kongresu bude k dispozici vhodný
výběr ubytování za velmi zlevně-
né ceny a řada jiných výhod. K zjed-
nodušení logistiky se bude převážná
část akademického programu konat
na jednom místě, které bude v
blízkosti ubytování.

Vyzýváme české a slovenské za-
hraničí, aby se zúčastnilo této
mimořádné události. Je pochopitel-
né, že uvítáme jakékoliv usku-
tečnitelné návrhy a napady od ko-
hokoliv ohledně programu, jakož i
nabídek pomoci při organizování
kongresu. Kongres je samozřejmě
otevřen i pro osoby jiných národ-
ností a pořadatele by vskutku uvítali,
pokud se týče Ameriky, co nej-
větší počet Američanů a Kanadánů
i mezi řečníky.

Za Společnost pro vědy a umění
MILOSLAV RECHCIGL, předseda

Bude se více létat do Kanady

PRAHA - Novou dohodu o rozší-
ření přístupu českých a kanad-
ských leteckých podniků k trhu lo-
tecké dopravy v Praze pode-
psal český ministr dopravy Vla-
dimír Budinský s kanadským mi-
nistrem zahraničního obchodu
Arthurem Eggletonem. Oznamo-
vává oddělení ministerstva.

Dohoda umožňuje oběma zemím
vzájemně žítovat zastupení letec-
kých společností, prodej letecké pře-
pravy a převod příjmů z těchto pro-
dejů. Garantuje dále bezpečnost le-
teckého provozu z hlediska technic-
kého i z hlediska ochrany meziná-
rodní letecké přepravy před teroris-
mem.

Ve světě se začíná prosazovat umění kanadských Eskymáků

Toronto (Reuters) - Sošky zvířat patří k Inuitům, tedy Es-
kymákům žijícím na severu Kanady, stejně jako věčný chlad a
dlouhé poklmy noci. Mnozí vidí v těchto malých soškách z mas-
tlu - měkkého železového nerostu - jen turistické cetky, tohle inu-
itské umění si však našlo cestu do světa, na pulty obchodů, do umě-
leckých galerií i aukčních síní. A určité to není jen proto, že kanad-
ský premiér Jean Chretien se loni v listopadu hrdinně ubránil noč-
nímu zloději, když jej udeřil inuitskou soškou volavky.

"Jejich díla se stále více prosazují v mezinárodním měřítku," ří-
ká o umění Inuitů Patricia Fehelyová, obchodnice a majitelka
galerie v Torontu. Jeho kořeny lze vystopovat až do 4. století
před naším letopočtem. Z té doby pocházejí první nálezy sošek,
rituálních masek i maleb z dílny Inuitů. Podle Fehelyové se
dnes tyto rukodělné práce prodávají ve Spojených státech daleko
více než v Kanadě, známé jsou i v Evropě.

Sanfranciský galerista Michael Rice to potvrzuje. Uvádí, že
sošky Inuitů patří mezi žádané artefakty a potvrdí, že soukromí
uměleckých sbírek. Podle Rice je jen otázkou času, kdy se i za
tato umělecká díla budou platit velké částky peněz. "Zatím je to
stále relativně levné - je to jedna z posledních uměleckých forem,
kterou si můžete pořídit do sbírky a nemusíte kvůli tomu zároveň
zastavit svůj dům," míní Rice. Nejznámější inuitští umělci pří-
tom už dnes za své díla tržní slušné sumy - nejvyšší částka zapla-
cená za jednu sošku zatím činí 29 tisíc dolarů.

Inuitské umění se neprosazuje záchráně, ani přes noc. Inuité
obchodovali se svými soškami a rytinami do kosti a klů už
v 19. století, i když umělecký svět vzal jejich práce na vědomí
teprve po druhé světové válce.

Není náhodou, že produkci a vývoz inuitského umění za hrani-
ce chladných polárních oblastí přímo podporuje kanadská vláda.
Vidí v tom jednu z možností, jak zlepšit životní podmínky Inuitů
- původně kočovného národa, který dnes usazen v malých vesni-
cích zápasí s nezaměstnaností a alkoholismem. Za přispění vlády
tak vznikají jakási umělecká družstva - lihné inuitských umělců.

Galeristka Fehelyová předpovídá umění Inuitů světlovou bu-
doucnost. Sběratelé se totiž podle ní stále více orientují na "živé"
umění než na stará díla. Na inuitských pracích pak vyzdvihují
eleganci, jemné linie i různé zvláštnosti, jako je například pro-
mitání zvířecích rysů do lidských tváří. J. Svoboda

Promiňte, že jsem vám vypíchl oko

Dokončení se str. 1.

"Kdepak ti mrtví chlápci jsou?"

Je tomu přibližně rok, co jsem si
dopisoval s pražským konšelem panem
Heřmanem. Na korespondenci odpovídal,
což lze u dnešního úředníka jen pochvá-
lit. Jinak jsme arci k nějaké konkluzi
diskutovaného problému nedospěli.

Korespondovali jsme o názvech
pražských ulic, a také o tom, že mezi
prorokem Eliášem, Eliášem, klavíristou
v Barbafe, a generálem Eliášem, na kte-
rém je podstatné právě to, že to byl gene-
rál, jest rozdíl, a že by se ta ulice v Dej-
vích, která se jmenuje jen Eliášova,
měla jmenovat generála Eliáše. Že se
jmenuje právě jen Eliášova, považují za
komunistickou perfidnost.

Úřady, v jejichž kompetence jména
ulic padají, bývávaly v této věci věru
pitnější. Dne 25. února 1948 dovršili
komunisté své přechodné období po roce
1945, a k 1. listopadu 1951, tedy tři roky
na to, už zmizely názvy připomínající
Legie, jakož i veškeré mrtvé a hrdiny,
kteří se nehodili, neboť boševismus musí
mít v zájmu své důležitosti a systému
obecně lži také za to, že dějiny začínají až
jím.

Popravený Bořek-Dohalský přišel
o svou ulici, dostala jméno Zbuzkova.
Ardenskou nahradila Albánská, Ar-
raskou Čínská, Bachmačské náměstí se
stalo Náměstím A. V. Suvorova; je to
dlouhý seznam, dokonce i Dukelská
tehdy zmizela a nahrazena Jakutskou.
Svou ulici samosebou potrátil Klecanda
(Kovpakova), a přišli o ně i Balabán,
Mašin a Morávek, ve prospěch názvů
Zateckých, Petra Rezka a Pod Tereb-
kou.

Ne, nejsem přítelem přejmenová-
ní, podle mého názoru, pokud by si tak-
ový Adolf Hitler postavil nějaké náměstí
a pojmenoval ho po sobě, mělo by se tak

jmenovat dodnes. Políží je v tom, že ne-
postavil, ale pilníci jacosí měli potřebu
zaznamenat ho ve svém, a žel i našem
životě. (Paměť zde ostatně neslouží Jiří-
mu Stránskému ad vocem náměstí Vítěz-
ného, které se už zase jmenuje Vítězné,
buď Bohu chvála, byl Kulašák se vžil
lépe, neboť Hitlerovo se nikdy nejmeno-
valo, jak tvrdí, nýbrž po 15. 3. 1939 Ně-
mecké branné moci, pak Dra Beneše,
a teprve nakonec Velké Říšové revolu-
ce. Tuším, ale zcela jist si nejsem, že
někdy v roce 1947 snad krátký čas Tito-
vo.)

S konšelem Heřmanem jsme si dopi-
sovali, kromě generála Eliáše také o uli-
cích těch slavných "Tři krále". Že by
bylo správné, aby Balabán, Mašin a Mo-
rávek své boševickým ukradené ulice
dostali jistě, pražský magistrát má i jiné
starosti, a tuhle věc si ostatně pínká, po-
kud mi to bylo dáno pochopit, s úřady
obvydými. V případě Tři krále s tím
v Praze 4. Kde sedí i zastupce DEU,
a podle členů Kamila Č. (adresa k dis-
pozici), ani místní iniciativa nevedla
k ničemu.

Rok s rokem se sešel, a nestalo se
nic. Divíme se? Ne příliš. Loňského 28.
třetína se přece na Hradě pozapomnělo,
skrze jakousi procedurální záležitost, na
naše Legionáře, respektive na hrdíku
těch zbývajících. Když se naše nomenkla-
tura jela blýsknout na výročí lavaze,
nikoho z těch bodrých bochů nenapadlo
položít pár kytěk na naše československé
hřbitovy tamtéž. Boj za svobodu totiž, ne-
li přímo historie naší vzdělanosti, začíná
zejména až u petič Husákovy a výzev do-
žadujících se dialogu s UV KSČ. Orgánu,
který si ty výzvy vzal natolik k srdci, že
podle dnešního vyúčtování nakonec pod-
pořil Koordináční centrum OF částkou
Kčs 260 000 000. Dali snad KCOF koro-
nu Balabán, Mašin a Morávek? Nedali!
Tak vidíte, a ulici by chtěli! POLYGON 2/1996

Z České republiky

čil, 88. V procesu s dr. M. Horákovou mu komunisté vyměřili doživotí. Propuštěn byl po 14ti letech. -- V r. 97 se budou vydávat nové české pasy. Budou vybaveny novými bezpečnostními prvky, aby se omezilo padělání. -- Tisk připomněl, že v r. 1381 se provdala Anna, dcera Karla IV. za anglického krále Richarda II. V r. 1619 se stala na krátkou dobu českou královnou Alžběta, dcera anglického krále Jakuba I. Ani slovo nepadlo v tisku o anglické exulantce Alžbětě Johaně Westonové /1582-1612/, která zemřela v Praze. Psala básně pod pseudonymem Westonia anglicky, latinsky a česky. -- J. Buřil z Jiřkova si v "MF-D" povšimnul, že od posledních voleb více než 70 poslanců změnilo svou politickou příslušnost. Ptá se: "Má smysl vůbec k volbám chodit?". -- Padělků českých bankovek /hlavně 500 a 1.000 Kč/ se objevily kolem Písku a Příbrami. -- Matice Slovenská dostává státní dotace; byla sponzorem vzpomínky na prezidenta Tisa v Bratislavě. -- Česká ambasáda ve Washingtonu očekává bezvízový styk mezi USA a ČR během jednoho roku. -- Český ministr obrany V. Holán provedl hlavního kon. guvernéra LeBlanca historickou částí Českého Krumlova. -- Komunisté jdou do voleb s heslem: "Jestliže se vám v minulosti dařilo lépe, bylo to zásluhou KSČ!" Více jim nevadí, že je dnešní český parlament prohlásil za zločinnou organizaci. -- Majitel Discolandu Sylvie I. Jonák je obviněn z vraždy své manželky. -- "Vyprávění o dobrém člověku" nazval svou přednášku o Janu Masarykovi jeho býv. tajemník dr. Ant. Šum. Konala se v divadle Kolowrat v Praze 26. 3. -- Historička umění, PhDr. Anna Masaryková, vnučka TGM, zemřela v Praze 18. 3. Bylo jí 84 let. -- Článek o bačovi V. Košovi v "KL" měl odezvu ve Zlíně. Vzpomínku ocenil zvláště jeho bratr Karel. -- Nové číslo listu "Podkarpatská Rus" /Petrohradská 9, 101 00 Praha 10/ přineslo vzpomínku Jaroslava Foglara, který před válkou s pražskou dvojkou vedl skautský tábor u Sinevíru. Prof. Švejcar napsal článek "Nádherná příroda, nádherní lidé". -- I krajané se mohou stát členy "Spolku České republiky Obrada", c/o Jaroslav Šnajdr, Čistá 1, 569 56 Litomyšl. Spolek chce obnovit staré tradice. Myšlenka vznikla v celách v Ruzyni v 50. letech. -- Básník V. Rohan zveřejnil odpověď prof. V. Černého, když ho přátele v r. 69 vybízeli k odchodu do zahraničí: "Proč já bych měl odcházet, já jsem tu doma, ať táhnou ti, co sem nepatří!". -- Ruda Rejl, absolvent r. g. v Pardubicích, dal před 20ti lety podnět k lyžařské soutěži "Zima na Náchodsku". Je též známý jako značka turistických cest po okolí. Vydatnou pomocník je jeho paní Blanka, roz. Scholzová. Předseda Svazu bojovníků za svobodu, JUDr. Jakub Čermák, byl za války vězněn Němci a po r. 48 ho čs. komunisté věznili 6 let. Jeho poměr k třetímu odboji je kladný a organizace spolupracují. -- Mnozí se úteky mladistvých a dětí z domova. Za rok 95 se pátralo po 4.000 nezvěstných. -- O místo ředitele Technických služeb v Olomouci se uchází muž, který doložil, že s výborným prospěchem absolvoval fakultu Vysokého učení marxismu-leninismu. Naštěstí mu konkuruje 11 jiných. -- Tenista ze Švýcarska ukradl v Prostějově neznámý zloděj auto zn. Opel, ač byl chráněn alarmem. -- "Sv. Slovo" přineslo informaci, že účastníci svateb na Staroměstské radnici jsou obtěžováni "bandou snědých ušmudlaných dětí a jejich snědých ušmudlaných maminek". Je to trapné, protože svatebčané jsou i cizinci. Podle P. Oudý toto komando působí na náměstí pravidelně. -- Vyšla útlá, ale zajímavá brožura "Sto let rostockého Sokola, 1896-1996". Jde o Rostoky u Prahy. Jednota má dnes 800 členů, z toho je 100 mužů a 208 žen. -- Asi 100 m za hotelem Panáček ve Val. Meziříčí byla otevřena nová restaurace "Manský dvůr". Jídlo znamenité, obsluha vzorná, ceny mírné. -- Ing. M. Vašíček z Vyškova vzpomíná rád na návštěvu Toronta a okolí v r. 93. -- Hud. soubor BRNĚNKA by rád zahrál krajanům v USA a v Kanadě. Platí si cestu, ale 18 členů souboru bude potřebovat ubytování a skromnou stravu. Adresa: Jan Jílek, 789 75 Brníčko č. 75, u Zábřeha, ČR. -- Jan Vrška prodělal těžkou operaci páteře. Přejeme mu úplné uzdravení! -- V Chrudimi u Pardubic pokračují v tradici "Hudebních páteků" vydavatel "TRSU" klášter, která začala v r. 1942. Malíř Argondian si otevřel na hlavním náměstí galerii. Naším kontaktem je učitelka Ivana Dolanová. -- Časopis pro filatelisty "Bohemika" lze objednat na adrese: Ing. Ant. Černý, Rubešova 1176, 393 01 Pelhřimov. -- Ze všech občanů Vys. Mýta židovské viny se po válce vrátil jen Jiří Frišman, dnešní docent medicíny Jiří Franěk. Jeho předkové měli pekárnu, která za Marie Terezie zadržovala chlebem nejen 5.000 vojáků, ale i občany města. -- V Koldíně byl otevřen penzion pro studenty zemědělské školy v Poličce. Je to součást rodinné farmy Zářečnickovy. Z čtení je výhled na středověkou turz. -- Mnozí z Vítkovi z Vys. Mýta jsou experti v závoděch psích spřežení. Tvrdí, že alaskáni jsou rychlejší než malanuti. -- Novinářské úspěchy má PhDr. Petr Mudl, Cibulkova 810, 339 01 Klatovy. Má zájem o kontakt s krajanem tiskem ve světě. -- Karel Vlnař-Epstein, Sladkovského 96, 530 02 Pardubice, chce obnovit tamní židovský hřbitov. Kdo pomůže?

Pohledná, 45ti-letá Češka hledá muže /do 55ti/ v USA či v Kanadě k dopisování: Majka Simonová, Chocenská 390/III., 566 01 Vysoké Mýto.

Když v Chocni vyhořela sokolovna, ujal se vedení jednoty Anna Veselá. S pomocí obětavých bratrů a sester /včetně ministrů zemědělství J. Luxe a Sokolů v Torontě/ byla budova opravena a slouží zas svému účelu.

Užitečnou roli sehrál také vydavatel "TRSU" Mgr. Ivan Hudeček z Tisové.

Když v Chocni vyhořela sokolovna, ujal se vedení jednoty Anna Veselá. S pomocí obětavých bratrů a sester /včetně ministrů zemědělství J. Luxe a Sokolů v Torontě/ byla budova opravena a slouží zas svému účelu. Užitečnou roli sehrál také vydavatel "TRSU" Mgr. Ivan Hudeček z Tisové.

Pokud se naši čtenáři ocitnou v okolí Tábora, doporučujeme jim návštěvu prvotřídní restaurace ANETA v Chýnově. Na snímku je majitel Roman Svačina s paní. Galerie sochaře Mistra Františka Bílka je blízko.

v žalostném stavu /po ohni/ je kostel sv. Václava ve Vysluní, západ od Chomutova. Hledá se duchovní správce, který by dovedl nadělnout farníky.

Cirkev: Verdikt nad Husem měl možná řadu formálních nedostatků

Šance pro mistra Jana

Miroslav Korecký

Katolická církev by v dohledné době měla dokončit proces přehodnocení svého postoje k postavě českého kněze, mystika a vůdce reformního hnutí mistra Jana Husa.

Katolická církev se začala přehodnocením postoje k Janu Husovi zabývat vážněji po návštěvě papeže Jana Pavla II. v Praze v dubnu 1990. Ten v projevu na Pražském hradě vyzval české teology, aby „přesněji vymezili místo, které Jan Husovi přislouží mezi reformátory církve“. Při loňské návštěvě v ČR papež při rozmluvě s biskupy doporučil, aby byla lito věc dořešena do konce století.

Již v roce 1993 vznikla z popudu pražského arcibiskupa komise pro studium problematiky spojené s osobností, životem a dílem mistra Jana Husa. Ta má přispět k formulaci nového postoje Vatikánu k osobě českého reformátora do roku 2000. Podle informací LN dojde však zřejmě k zásadnímu posunu v této věci již letos, v souvislosti s výročním smrtí Jana Husa, tj. 6. července. Do té doby má zmíněná komise předložit kardinálu Miloslavovi Vlkovi výsledky své tříleté práce.

Novým impulsem pro práci „husovské“ komise bylo nedávno zjištění katolického kněze a teologa Miloše Rabana, podle něhož církevní koncil v Kostnici v několika případech porušil

vlastní procesní řád, čímž se celý verdikt nad Janem Husem může zrelativizovat. Český kněz v Kostnici 5. 7. a 8. června 1415 vyvrátil žaloby proti němu vznesené, 6. července pak před koncilem odmítl odvolat své učení, za což byl odsouzen ke ztrátě kněžského svěcení a předán světské moci k potrestání. Ještě týž den byl upálen na hranici.

Podle sekretáře „husovské“ komise Františka Holečka bude nyní třeba celý kostnický proces zrekonstruovat a obhájit názor o jeho formálních nedostatecích před komisí i zahraničními autoritami. Pokud se to podaří, měl by být Jan Hus katolickou církví morálně „rehabilitován“ již letos v červenci. Teologickým aspektem Husova působení se ale komise bude zabývat ještě několik let.

Arcibiskup pražský, kardinál Miloslav Vlk, podle mluvčího České biskupské konference Miloslava Fialy očekává, že verdikt „husovské“ komise „bude mít zásadní přínos k opravě pohledu na tuto velkou postavu českých duchovních dějin“. Změnu stanoviska katolické církve k Janu Husovi dal kardinál Vlk zřetelně najevo již loni, když se zúčastnil ekumenické bohoslužby k 580. výročí Husova úmrtí.

O LETCÍCH

K fotce J. Kalivody: Nový knín je u Dobříše. -- Kdo nám půjčí foto Karla Drbohlava, RAF č. 81906, nar. 7. 7. 1913 v Olešnici? Byl pilotem u 310. a 313. Sq. -- Odbočka SL v Pardubicích pod vedením Jar. Janáky dokončuje repliku Kašparova Bleriota. V této akci bude vydán Pamětní list za 100 Kč. -- M. Navrátilová popsala cestu našich letců do Polska přes Rychvald na Karvinsku v r. 39; v Praze fungovali K. Janšta a Josef Tesar. -- Své zkušenosti nočního stíhače popsal Karel Bednářik z Holešova během veřejné besedy. Sál u sv. Martina nestačil. -- Fr. Srp přiletěl do Toronta 27. 4. a vrací se 5. 6. Doufá, že všechna plánovaná setkání s válečnými letci zvládne. Meďlonky budou vycházet v "L+K". Narodil se 22. 7. 1940 v Kolíně n. L. -- Další zajímavé informace nám poslal Zdeněk Mucha. -- Hana a Vláda Zejdovi závodili na větroňích v Austrálii s úspěchem. -- Jan Kurka se sešel s Hlučkou, Vendlem a Šiškou. Na schůzce zahr. letců se sešlo 63 osob. -- Kdo znal Valníčka z Havl. Brodu? Byl prý střelcem u angl. 111. peruti. -- Na 60 čtenářů si vyžádalo "Vzpomínky" plk. ing. Lubomíra Volky, které vyšly v texaském "Hospodáři". Popisuje vtipným způsobem pobyt v Polsku a internaci v SSSR. -- Karel Otta má adresu: c/o Winter Garden Health Care, 15204 W. Colonial Dr., Winter Garden, FL 34784, USA. Potěší ho i pohlednice. -- V Brně vychází kniha vzpomínek Cyrily Zavadila, který bojoval u Dunkirku. Sdělil nám to PhDr. Jiří Mikulka, vedoucí hist. oddělení MZM, Kapucínské nám. 8, 659 37 Brno. Jeho pilným pomocníkem je Mgr. Jan Břečka. / Oba se setkali s G/C Hockeym v r. 1991. -- Autor plk. V. Šíkl zemřel v Praze po zápalu plic 24. 2. 96. Měl vojenský pohřeb. -- II. Řádný sjezd Svazu letců ČR se konal za účasti 110ti delegátů 16. 3. v Praze. Novým předsedou byl zvolen gen. inž. Emil Hájek. Studijní a přednáškovou činnost má na starosti inž. O. Poláček, rodák ze Slovenska. -- Sháníme knihu F. Kauckého "Gentleman nebezpečných nocí". Pojednává o našich u angl. 68. peruti. -- Paní Kordová, vdova po Václavovi, děkuje z Amityville, NY všem, kteří jí poslali kondolenci. -- V Pečkách nezapomínají na svého rodáka Josefa Košnara/narodil se tam 3. 9. 1916/ který padl u Amiensu ve Francii 5. 6. 1940. -- Sjezdu SL se účastnil jako vzácný host gen. Fr. Peřina s paní, pův. z Morkůvek, okres Břeclav.

Obětavým pracovníkem Svazu letců ČR je ing. Jiří Kalivoda, Libčice 33, 262 03 N. Knín.

Prince Philip (vlevo) přebírá od bývalého příslušníka Britského královského letectva Jana Štursy fotografii Alžběty II. z válečných dob

FOTO: ČTK - MICHAEL DOLEŽAL

Letec dal princovi obrázek jeho ženy

Praha (pro, ČTK) - Fotografi královny Alžběty II. starou přibližně padesát let dostal včera její manžel princ Philip, vévoda z Edinburghu od jednoho z letců, kteří bojovali za druhé světové války v řadách britského letectva. Její dosavadní majitel - plukovník Jan Štursa - si tento obrázek schoval jako památku na ženu, která mu umožnila bojovat proti nepříteli. Princ Philip se s veterány setkal na pražském náměstí Svobody u památníku československých letců, kteří bojovali za druhé světové války v Británii. Obklečen do slavnostní uniformy královského letectva a v doprovodu ministra obrany Viléma Holáně se poklonil památce padlých a zároveň poděkoval dosud žijícím veteránům.

Poté vévoda z Edinburghu navštívil pivovar Staropraven na Smíchově, kde jako dar získal milionovou láhev piva, kterou Pražské pivovary od začátku roku vyvezly do Velké Británie. Královský host však pivo ochutnal jen symbolicky, přičemž přiznal, že by dal přednost sklenici šerry.

© Vojenský kaplan se snaží napravit vojáka, který často pije, slovy: "Kdybys, synu, nepil, tak už jsi mohl být četařem!" -- "Duchovní otče, ale když já se napiju, tak se cítím být plukovníkem!"

© Mladý, neviný kaplan nastoupil v zimě na faru v horské vesnici. Po krátkém pobytu přišel na zasedání obecní rady se žádostí, aby byly lépe sypány cesty popelem a škvárou, neboť mnoho žen si u zpovědi stěžuje, že "uklouzly". Všichni radní i starosta se mu moc chechtají. "Pane starosto, vy se moc nesmějte, vaše paní musí být celá potlučená -- vždyť jen tento týden už uklouzla třikrát!"

© Chlapec pozorně sleduje faráře, který přibíjí tyčky k plotu. "Chlapče, chceš se také naučit zatlučkat hřebíky?" ptá se farář. "To já už umím dávno, velebný pane. Jen bych chtěl slyšet, co řeknete, až se klepnete do prstu!"

SESTŘELEN

Mezi mnoha mladými lidmi, kteří se nechtěli smířit s německou okupací a v předtuše brzké války, odchází i Holešovák Robert Ossendorfi (po válce přijmený změneno na Osenický) do Polska, Francie, dále do Alžiru do Cizinecké legie. Po vypuknutí války opět do Francie, kde je přidělen k letecké skupině a po její následné okupaci se s letci dostává do Anglie. Je přeskolen a přidělen k Československé 312. squadroně. Zúčastňuje se bojových akcí, avšak asi dva měsíce před invazí při "Sweepu" (zametání oblohy od nepřátelských letadel) je jeho Spitfire zasažen nepřátelským letadlem a Robert musí nouzově přistát ve Francii. Po opuštění letadla, v šoku, uvažuje co dělat. V tom přiběhne francouzský zemědělec, strhne z něho bundu uniformy a oblékne mu montérkovou blůzu a táhne ho za ruku ke skupině lidí, okopávajících brambory. I kalhoty mu vymění a nasadí radionku. Dostane motýku a okopává mezi nimi. V tom již přijíždějí německá auta s vojáky, kteří prohlédávají okolí letadla. Nakonec se ptají všech, včetně Roberta, jestli neviděli anglického letce. Odpovídají, že ne. Po skončení prací odchází Robert se skupinou a pak je předán podzemnímu hnutí, které mu ihned vyhotoví falešné doklady. Musí však nějakou

dobu počkat, než bude více sestřelených letců k zpětnému odeslání do Anglie.

Mezi tím, při jedné obchůzce se členem tohoto hnutí, si všiml, že dole na svahu pod silnicí stavějí tři němečtí vojáci telefon. Jeden z vojáků zpozoroval zájem Francouze o jejich práci a zvolal "Halt" a vylezl po svahu k nim.

Při kontrole dokladů, které byly v pořádku, si všiml, že Francouz skrývá něco pod pláštěm a hmatem zjistil, že je to automat. Zavolal druhého vojáka a současně sáhl po pistoli. Robert, který měl u sebe také pistoli, tuto vytáhl dříve a se slovy "to je konec", Němce zastřelil a druhého, který vystupoval po náspu, zranil. Oba se dali na útěk, neboť třetí Němec je pronásledoval. Při přelézání plotu byl Robert střelen Němcem do zadnice. Útěk se zdařil, ale Robert musel týden čekat, než mu kulka vystoupila pod kůži, kterou pak po požití koňaku a rozříznutí kůže břitvou, vytlačili. Po dvou týdnech bylo shromážděno šest letců, pro které si přijel člun z Anglie. V noci je převáželo mladé děvče přes minové pole a po nastoupení na člun musela posádka značnou vzdálenost veslovat, pak teprve nahodili motor a pokračovali v plavbě.

Robert po příjezdu do Anglie měl potíže, neboť mu rána ještě hnísala. Byl pak v Londýně vyslýchán zpravodajci o celém jeho případě.

Tento příběh je připomínkou holešovským občanům na výborného a odvážného pilota a dobrého kamaráda, a na jeho válečné zásluhy.

Bednářik Karel

Kdo povolá bývalého dozorce Kohlíčka k odpovědnosti?

Ex Flying Officer RAF Josef Joe Bilek na sebe po letech znovu výrazně upozornil v květnu loňského roku, kdy při příležitosti odhalení památníku čs. vojenským letcům padlým na bojištích druhé světové války považoval za nutné osobní účastí vzdát úctu padlým kamarádům. Do Prahy neváhal přiletět až z kanadského městečka Angus, kde léta žije.

Josef Bilek nepřítahoval pozornost pouze historickou uniformou a tím, jak dobře ve svých dvaosmdesáti vypadal, ale především nezvykle knuckými slovy, jež ve chvílích všeobecné euforie mnohým zněla jako křesťanům svatozář. Bývalý důstojník 311. peruti RAF totiž nad památníkem s vytesanými jmény svých spolubojovníků s jistou dávkou hořkosti a ironie prohlásil: "Jsem rád, že padli, protože si ušetřili to nesmírné zklamání, které nás po návratu z války čekalo doma. Žádná spravedlnost! Léta o nás nikdo

nevěděl. Teď si někteří myslí, když nám nabídnou parádní uniformy a vysoké hodnosti, že to všechno správi. Jak říkám, moji padlí kamarádi si zklamání ušetřili. Aby bylo jasno," dodal na vysvětlenou, "my nechceme k snídani jednoho komunistu denně. Ani je nechceme vidět visící na kandelábrech. Ale ti, co spáchali hrůzy, co týrali a mučili lidi, ti, jsou-li ještě naživu, by měli být souzeni a spravedlivě potrestáni."

PŘÍBĚH DNE

Bilkův názor byl i v řadách bývalých spolubojovníků, nedávno povýšených do plukovníckých a generálských hodností, přijat s určitými rozpaky. Joe Bilek si později ještě přisadil, když prohlásil: "Uděllosti, které se zde českým vojákům bojujícím na západní frontě staly, nelze zapomenout extra

uniformou, povýšením či finančním odškodněním. My, kteří žijeme na Západě, žádné peníze nechceme. Já osobně bych případnou sumu celou věnoval na charitativní účely. Nám jde, pochopíte to, o spravedlnost."

Po krátkém pobytu v milované Praze se Josef Bilek vrátil zpět do Kanady, která se mu stala druhou vlastí. Ke své rodině, kamarádům, k materiálům slavné 311. peruti RAF, jež pod názvem "Z válečného deníku" hoďal publikovat. Joe Bilek, jak se dodatečně ukázalo, však má v Kanadě ještě jeden nevyřízený účet, který se již řadu let snaží pociťve vyrovnat. Piše nám o tom: "Zde v Kanadě vyšetřuji causu věznice Mírov a zejména případ zde usazeného bývalého brutálního dozorce Oldřicha Kohlíčka. Ten do Kanady emigroval v roce 1970. Jak jsem zjistil, ve své žádosti o povolení pobytu o své zločinné minulosti cudně pomlčel. Snažil jsem se, i přes naše úřady v Pra-

ze, dostat tohoto gangstera před spravedlnost, ale zatím bez úspěchu. Nepomohlo mi ani Ministerstvo spravedlnosti, ani Úřad pro dokumentaci a vyšetřování zločinů komunismu. Je to namba."

Josef Bilek, který se v současné době uzdravuje z následků zákeřné choroby a následně těžké operace, již nedoufá, že bude mít sílu Kohlíčkovu causu dotáhnout do konce. Nedávno o tom na letecké základně Camp Borden hovořil s českými a slovenskými vojenskými piloty, kteří se zde v šestiměsíčním kursu zdokonalují v angličtině. Výslovně to sice neřekl, ale jsem si jist, že by nebyl proti, kdyby některý z mladých pilotů pomyslnou štafetu po něm převzal a donesl ji do cíle. Na štafetu je prý vyryto heslo generála Františka Fajtla: "Co je odpustitelné, ať je odpuštěno. Co se nedá odpustit, ať je pranýřováno. Co je trestné, nechť rozhodne soud!" Milan RICHTERMOC

Dne 27. ledna t. r. zemřel v Zatoči plk. let. v. v. Valentin Novák, volynský Čech, který za války sloužil u 311. bomb. peruti RAF. Narodil se 10. ledna 1913 v Kyjevě a do čs. armády v Polsku se přihlásil 8. 9. 1939. V březnu 1941 se dostal na Střední východ a bránil obležený Tobruk. V Anglii se hlásil k letcům a stal se navigátorem. V 50. letech byl vězněn na Mírově. Za statečnost za války byl vyznamenán dvěma čs. válečnými kříži a několika osobními vyznamenáními.

O VOJÁCÍCH

Z LYRIKY VÁLKY

Edda Hrabok, známý boxer, sloužil u našich jednotek za války v Anglii. V jednom exhibičním utkání ztratil oko. -- Gen. Karel J. Procházka předčítal na Fakultě velitelské a štábní školy. -- Na fotce s Janem Masarykem v mún. čísle nebyl gen. Satorie, ale Hasal. -- Záhadná smrt čs. zpravodajce Mír. Planavy v Nauders v Rakousku v prosinci 1968 je stále nevyjasněna a pátrá se v archívech čs.

kontrazvědky. Planava /krycím jménem mjr. M. Poyser/pracoval pro Angličany, stejně jako Hák a Matějka. -- Ruský "Nový život" přinesl biografii gen. Kašpara-Pátého. Za války byl pravou rukou gen. Píky. -- J. Uher nám z Trutnova sdělil, že ve Zlíně zemřel Jarda Dubeš, 83, batovec. V Anglii byl u kanonýrů. -- 4. 4. byl na pražské ČT2 film Vadase o případu bratří Mašínů "Země bez hrdinů, země bez zločinců". /Pokoušíme se sehnat kopii./ -- Vojáci ČR budou mít po 30ti letech uniformy nového střihu a kvality. Jistě do toho promluví inž. Hana Demlová, nová náměstkyně ministra obrany. -- Ing. M. Kabajluka z Břínky nazval v článku ve "Špiглу" L. Svobodu velkým vlastencem. Jiní ho zatracují, že nezabránil s armádou únorovému puči a že nezachránil před popravou gen. Píku. -- Nedávná cesta ministra obrany V. Holáň v USA byla úspěšná. -- Beznohý invalida a vál. veterán z výchoodu, Bohuslav Fiala, 74, se v Olomouci ubrání dvěma lupičům. V 50. letech dostal trest smrti a byl propuštěn po 15ti letech. -- TV2 přinesla portrét heraldika J. Loudy, kterou sloužil v Anglii. -- Hotel "LEGIA" v Praze byl vrácen čs. Obci legionářské v březnu 96. Už tam zašel i nový britský velvyslanec Burton, který se pochlubil manželkou narozenou ve Zlíně. -- V nové knize "Canadians Remember: 1939-1945" je kapitola o dětech, které byly začátkem války evakuovány do Kanady, jakož i o podrobnosti o krutých podmínkách kan. vojáků v japonském zajetí /po okupaci Hongkongu/ ve srovnání s "ješádkou internací" 30.000 německých zajatců v Kanadě. /Z nich se na 1.000 vrátilo po válce do Kanady jako imigranti./ -- Co se stalo s Oldřichem Šormou, který byl příbuzný parašutisty majora Kotka? -- Ostravský gen. Jan Pavlíček se před časem po mnoha letech sešel se svým kamarádem Vlad. Richtrem-Rohánek. -- J. Jilíková posílá "KL" slovenským bratřím v Trenčíně. -- Kvalitní let., voj. a náh. knihy má Vowell Co., Box 2131, St. Catharines, Ont. L2M 6P5. Napište si o katalog. -- Z časopisu Vojenské Akademie Brno jsme se dověděli, že počet absolventů válečných a štábních škol v USA, Kanadě, v Anglii a ve Francii, je tak značný, že plánují pravidelná setkání.

JEDEN ZE STATEČNÝCH

Pplk. Bedřich Valla,
21. 1. 1892-20. 5. 1945.

Tímto článkem chceme počítat vlasteneckého čs. důstojníka a obětavého pracovníka ve skautském hnutí před válkou. Pplk. Bedřich Valla se narodil 21. ledna 1892 v Náměšti nad Oslavou, jako nejstarší syn pekaře. Měl 6 sourozenců: 2 bratry a 4 sestry. Studoval nejprve na gymnasiu v Brně a pak na tamní technice. V té době byl aktivním členem Sokola československého a pomáhal organizovat národopisné slavnosti. Studium na vys. škole nedokončil, protože byl v srpnu 1913 povolán do rakouské armády. Tím se jeho život radikálně změnil. Po absolvování jednorázového kursu ve Vídni, byl zařazen k bosenskému pluku a nosil na hlavě fez mohamedánský. Válečil na Volyni a na Přadě, ale příležitost k přeběhnutí na druhou stranu neměl. Byl 2x raněn a 4x vyčerpán. Po válce se připojil k čs. pluku Svobody III. a účastnil se ochrany hranic na Těšínsku. V letech 1922-27 byl instruktorem v Hranicích. Z franc. vojenské školy v St. Cyr se vrátil jako kapitán. Působil v různých funkcích ve Val. Meziříčí, v Jičíně a nakonec na HVO v Praze. Vládní zájem měl o výchovu mladých důstojníků a propagoval brannou výchovu na našich školách. V té době se uplatnil jako vedoucí dějepisných skautů a v letech 1930-40 vedl 11 velkých skautských táborů, poněkud v jižních Čechách. Když Němci zakázali skauting, zapojil se Bedřich Valla do podpory za pomoci svých skautských přátel všemožně rodiny postižené terorem okupantů. Se svými skauty udržoval spojení, ať byli nasazeni v Německu či pracovali jinde. Plánoval také ideální poválečné skautské tábořiště u Lučnice, v katastru obce Slanovice. Se souhlasem svých nadřízených v období /skupina Lípa/ se dostal k tzv. vládnímu vojsku. S Mordukem se znal z Hranic a sama paní Vallová byla svědkem, že se oba scházeli v letech 41 a 42. Počátkem r. 1944 poslali Němci některé jednotky vládního vojska do Itálie, kde měli naši střežit mosty a železnice. Valla odjel do Itálie s 5. praporem z Krušné Hory 26. 5. 1944. Prapor se ubytoval v Boloni. Bylo to riskantní, ale kpt. Valla s přáteli pomáhali místním obyvatelům a partyzánům, kteří sabotovali Němce. Valla se podílel na útěcích jednotlivců i celých skupin našich vojáků k partyzánům. Po přesunu 5. praporu do Reggio Emilia a Brugnatta, se Valla dověděl, že mu hrozí zatčení Němci. Byl vyzván, aby odešel do hor. Aby nevystavil svou paní a dva syny represáliím, Valla riskoval a zůstal na svém místě. Dne 11. srpna 44 byl však Gestapem zatčen, odvezen na Pankrác a vyslýchán až do 23. ledna 45, kdy byl převezen do terezínské Malé pevnosti, kde měl být likvidován. Přeslazená zbraň a už v Krabčích se ujal vedení kamertonní stanice, ač byl sám nemocný a zesláblý vězněním. Byl postižen mozkovou mrtvicí a ležel se v H. Beřkovičích. Tam 20. května 1945 zemřel a měl být pohřben jako neznámý, protože mezitím se jeho papíry ztratily. V té chvíli se v H. Beřkovičích objevil syn Dušan a otce identifikoval. Pohřeb se konal 1. června 1945 v Náměšti nad Oslavou, jeho rodišti. Na býv. skautském tábořišti u Slanovic byl v r. 46 odhalen pomník s nápisem: "Zde trval poslední oddech r. 1939 s českými vlastenci a jidovky pplk. Bedřich Valla, zakladatel branného skautingu. Zemřel 20. 5. 1945 po utrpeních terezínského věznění". Časté květiny u pomníku svědčí o tom, že jeho skauti na něho nezapomínají.

Mírko Janáček.

Lubomír Zink

VZPOMÍNKA

březové bílá noc vlny vábí
na moři dlouze prohne se den
za hřbetem vlny bleskne hřbet hadí
hřbet hadí v touhu proměněn

k ránu se do vln námořník dívá
z pěních virů kouzli si sen . . .
klekání tichne v polích se stmívá
a poutník sedá unaven

z dalekých oken světlo se spiná
měsícem stín je orosen
z tisíce hvězd dnes spadne ti jiná
červená růže za plotem

šátečkem máváš na bílé cestě
se rtů hlas dávno vtr ti vzal
a v slzách řednou blátivé deště
ozvěnou tichne půlnoc skal

v bělavých pěnách ráno se ztrácí
z pohaslých ohňů odvanul dým
nebe se v dáli zakrývá
a vinám teskně řepá tvůj stín

o zítřku ztichlém v klínu.

Na rubu této unikátní fotografie je poznámka: "U Dinkerque-zima 1944, aneb osel a stín". Stín Lubora Zinka mnohým ovšem připomene Mefistu či Belzebuba či prostě čerta. Jak jsme se již minule krátko zmínili, Lubor byl za války u kanonýrů, ale navíc působil ve vedení útředního svazu čs. studentů v exilu. Předsedou svazu byl dr. ing. Václav Paleček a začátkem 2. roku činnosti patřili mezi aktivní pracovníky této lá-
M. K. Macháček,
A. Kameník, R. Gold-
sticker, J. Jula,
Zora Nechvílová
(posledně manželka Lubora Zinka), P. Kovar, L. Zink, L. Rozbořil, V. Straka, M. Prášilová-Bischellerová, M. Šmutný, B. Dubovský, G. Galko, Pavel Svoboda, Jaroslav Jelínek, P. Rittler, A. Adamovič, O. Valenta, Rostislav Kocourek, Přemysl Šimek, J. Pleva a Lad. Fišch. Jejich zásluhou byl 17. listopadu prohlášen za Mezinárodní den studentů. Bylo iniciováno biografie L. Zinka vydaná v Kanadě neobchází, ať právě na tuto svou válečnou činnost je Lubor právem hrdý. Má adr.: L2, 47 Queensline Dr. Mississauga, Ont. K2H 7J8.

Vzpomínky plk. Svatoně - závěr

Co se stalo s Masarykovým heslem: PRAVDA VITĚZÍ? Pravdu nahradila v únoru 1948 lež, lstivost a kruté prosazování třídního boje. Režim nutně potřeboval nahradit zákon z r. 1923 na ochranu republiky novým tvrdým bolševickým zákonem. Proti rozvracení akcí ilegálního přetvoření hranic servilní pražský parlament v rekordní rychlosti schválil 6 října předložený zákon 231/48, formulovaný KSČ. Po posl. Kotesovém "kupujeme si novým zákonem účinnou zbraň," přišel na řadu "Velký zásadní projekt" mín. spravedlnosti a pak Jiří Hájek zdůraznil, že zákon je "namířen proti záškodníkům a zrádcům, kteří neuznávají vládu KSČ." Všichni zastupci kolaborujících stran národní fronty byli nadšení a zákon o státních soudech byl přijat jednomyslně. Rozjel se šiblíků mlýn, do jehož nenasytného jmenu byli postupně vtahováni nejruznější vrstvy obyvatelstva, inteligence, studenti, důstojníci zahraničních armád, kněží, zenédelci, farníci, sokolové, otlové a legionáři. Tisíce nevinných lidí, mužů a žen, kteří se nelibili nějaké udavačské

osobě a včas neopustili svoji zem, se stali obětmi vládnoucí rodiny strany. Promiňte mi, čtenáři, protože bychom povídali aspoň v kostce pro Vás, kteří jste milostivě té doby byli ušetřeni.

Avšak co s takovým exulantem, když se náhle vrátí do České republiky? Treba tu chce i zůstat, bydlet nebo přijít jen na dovolenou. Exulant zas doma - to se nehodí - už se na něj nikdo nepamatuje, že zde blízko vyrostl, vystudoval, vojantil a přijížděl bojovat v r. 1939 proti Němcům a v r. 1949 proti komunistům. Umi jazyky, dobře vycházejte s cizinci, zkrátka děláte dobrý dojem. Jo, takový emigrant, když přijede do ČR, to je jinde! Vysupuje jako grant, bydlí v nejdražším hotelu, všude jezdí autem, objednává hody v restauracích, každé druhé slovo je anglické /tu český boys, oukej/ - a pak odjede a je pokoj. Ale exulant, který není ani náhodou, ani grant z ciziny, je takové nevídané, šťastné si žil, houby čemu rozumí, neví proč o některých věcech raději nemluvíme, hned by zaváděl novoty, ale my víme svoje jinak mu to myslí, je jinak

smýšlejší, takový disident, to je vlastně zrádce, podlýv jednotu národa. Nejlepší ho ukamenovat a bude taky pokoj!

Přeji Vám všem, kdo čtete moje vzpomínky ve Vysokém, aby Vám a českému národu byl osud přívětivě nakloněn, aby všichni respektovali jeden druhého, a aby ty kdysi známé pracovní české ruce pracovaly pro blaho všech.

Upř. Váš Josef Svatoně

6 O PARASUTISTECH OPERACE SILVER A

Toník Cířka se domnívá, že zámeček, kde před atentátem bydlel Heydrich, patřil před válkou Lobkovi-
cům; do okolních lesů chodil na výlety praž-
ský 7. oddíl skautů. Dodal: "Myslím si, že je-
ho mizerný život neměl cenu 30.000 našich
korun; vlastenčí a jejich rodin." -- "Občas-
ník" č. 1/96 měl článek "Zdar a sílu
statečné odbojářce" k 85.
narozeninám Marie Fial-
kové z Nasavrk, která za
války poskytla nezištnou
pomoc několika parasku-
pínám, včetně PLATINUM-
PEWTER. Ze čtyř mužů ži-
je dnes již jen Jaroslav
Klemeš. Vedle článku by-
lo foto z r. 1990: jsou na
něm Alois Vyhňák, M. Fial-
ková a Jar. Klemeš. -- Týž
bulletin připomněl, že
vedle vodáka-skauta A.
Karlouškého, byli ještě
dva další skauti-generá-
lové: V. Vlček a J. Klecan-
da. -- Školiv syn Čestmí-
si s několika kamarády
založil soukromou ener-
getickou firmu a vede
se jim dobře. Vnuč je
na stavební průmyslovce
v Liberci. -- Pavel Kou-
kal sestavil článek k
100. výročí narození u-
čitele Jana Zelenky-Ha-
ského "Názevnik pacha-
telů atentátu". Vedle
článku je zmíněn v so-
kolské čtenářské kro-
jce. Mnoho je známo, že
koncem 20. let postavil
sokolovnu v Háji u
Duchova. Při zatýkání
Gestapem se otrávil a
o několik dní později
stejným způsobem při-
šel o život jeho syn
Jan Milič. Paní Zelen-
ková byla popravena v
Mauthausenu. -- Z Austrá-
lie se ozval K. Něm-
czyk: Francína byla in-
timní přítelkyní či
snoubenkou Lepářka,
několik Nechanského. --

O skautech

Alfred Bartoš, Josef Valčík, Jiří Potůček.

Tento výsadek z Anglie se stal nejznámějším tím, vlastenčí a jejich rodin. -- "Občas-
ník" č. 1/96 měl článek "Zdar a sílu
statečné odbojářce" k 85.
narozeninám Marie Fial-
kové z Nasavrk, která za
války poskytla nezištnou
pomoc několika parasku-
pínám, včetně PLATINUM-
PEWTER. Ze čtyř mužů ži-
je dnes již jen Jaroslav
Klemeš. Vedle článku by-
lo foto z r. 1990: jsou na
něm Alois Vyhňák, M. Fial-
ková a Jar. Klemeš. -- Týž
bulletin připomněl, že
vedle vodáka-skauta A.
Karlouškého, byli ještě
dva další skauti-generá-
lové: V. Vlček a J. Klecan-
da. -- Školiv syn Čestmí-
si s několika kamarády
založil soukromou ener-
getickou firmu a vede
se jim dobře. Vnuč je
na stavební průmyslovce
v Liberci. -- Pavel Kou-
kal sestavil článek k
100. výročí narození u-
čitele Jana Zelenky-Ha-
ského "Názevnik pacha-
telů atentátu". Vedle
článku je zmíněn v so-
kolské čtenářské kro-
jce. Mnoho je známo, že
koncem 20. let postavil
sokolovnu v Háji u
Duchova. Při zatýkání
Gestapem se otrávil a
o několik dní později
stejným způsobem při-
šel o život jeho syn
Jan Milič. Paní Zelen-
ková byla popravena v
Mauthausenu. -- Z Austrá-
lie se ozval K. Něm-
czyk: Francína byla in-
timní přítelkyní či
snoubenkou Lepářka,
několik Nechanského. --

Podle knihy Z. Jelínka "Operace Silver A":

Alfréd Bartoš se narodil 23. září 1916 ve Vídni. Rodiče se později
přestěhovali do Sezemice u Pardubic, kde byl Bartošův otec pekařem.
Po studiu na pardubické reálce (patřil tam mezi nejlepší žáky) přešel
Bartoš na vojenskou akademii v Hranicích. V roce 1937 byl vyřazen
jako poručík jezdeckého a až do 15. března 1939 sloužil u 8. jezdeckého
pluku v Pardubicích. V květnu 1939 odešel poloegálně do Francie,
vypomáhal nejprve na československém konsolátu v Paříži, později
vstoupil do Cizinecké legie. Až do vypuknutí války sloužil v Souise
v Tunisu.
Po vypuknutí války se vrátil do Francie 9. října 1939 je prezentován
v Agde. Byl zde zařazen jako druhý pobočník velitele 2. pluku. S tímto
plukem se zúčastnil bojů proti Němcům a byl vyznamenán francouz-
ským Croix de Guerre. Po ústupových bojích se lodí Rad el Farag
dostal do Anglie, kde byl zařazen jako velitel skupiny SILVER A.

Josef Valčík se narodil 2. listopadu 1914 ve Smolíně u Valašských
Klobouk. Jeho otec byl kovář. Mladý Valčík se vyučil koželuhem a pra-
coval v Batových továrnách ve Zlíně. Po 15. březnu 1939 se přes Slo-
vensko a Maďarsko dostal až do Francie, kde vstoupil do čs. zahranič-
ního vojska. Po pádu Francie byl odtransportován do Anglie, kde se
záhy přihlásil do speciálních kursů. Absolvoval je s vyznamenáním a
výtečným prospěchem. Pro svou veselou povahu a smysl pro kamarád-
ství i čest byl u svých druhů velice oblíben. Byl zařazen jako zástupce
velitele skupiny SILVER A. Ze svých druhů byl nejstarší, nejrozmá-
nější a nejdisciplinovanější. Někteří činy Bartoše a Potůčka neschva-
loval, měl výhrady proti jejich lehkomyšlnosti, nezodpovědnosti a vztá-
hu k ženám, ale svému veliteli se vždy disciplinovaně podřídil. V aten-
tátu na Heydricha sehrál jednu z klíčových rolí.

Jiří Potůček se narodil 12. července 1919 v Brunecku v Jižních
Tyrolích, kde byl jeho otec ve službách hraběte Sternberka. Po skon-
čení 1. světové války se Potůčkům nevedlo dobře, a tak se rodina od-
stěhovala zpět do staré vlasti. Usadili se ve Vranově u Rokycan. Zde
Potůček navštěvoval obecnou školu, měšťanku vychodil ve Stupně. Svě
základní vzdělání ukončil jednoročním učebním kursem v Radnicích,
pak se vyučil obuvníkem. Odešel do Zlína a tam se později stal in-
struktorem v gumárně. Byl velice schopný a měl nadání na cizí jazyky.
Vedle němčiny se naučil i angličtině. V roce 1938 byl poslán jako ve-
doucí filiálky do Osijeku v Jugoslávii. V příštím roce odjel přes Istan-
bul do Francie a tam vstoupil do naší zahraniční armády. Po kapitu-
laci Francie odešel do Anglie, kde se přihlásil do speciálních kursů ve
Skotsku. Po jejich absolvování byl zařazen jako telegrafista ke skupině
SILVER A.
Povahově byl spíše nemluvný a vážný, měl však hluboký smysl pro
čest a pravdu. Při plnění úkolů v protektorátu se dostával do vážných
sporů s Alfrédem Bartošem, ale své služební povinnosti plnil přitom
vzorně.

Břasy u Rokycan: panětní deska na počest
Jiřího Potůčka, na domku, kde ve svém mládí
bydlel. /Foto:Eda Šebelle v roce 1993./

"Zlínské noviny" měly člá-
nek o J. Bublíkově. Byl to
batovec, stejně jako Val-
čík, Fr. Pospíšil a Jiří
Potůček. -- Paní L. Krupková
byla na pietní vzpomínce
na dr. Z. Jelínka v Kutné
Hoře, kde bydlel než se
dostal do Kolína a posádky
do čela Muzea čs. armády v
Praze-Žižkově. -- P. Kopecký
dokumentoval pohyby dvoj-
ce A. Vyhňák-Jar. Pešán v o-
blasti Netína, Pavlínova,
H. Heřmanice a Hřbova. Při-
nesl také podrobnosti o
prvním nešťastném pokusu
občanů Velkého Meziříčí
převzít vládu nad městem.
SS-oddíly se vrátily a
bylo popraveno všech 57
členů nář. výboru. Zajíma-
vá je zmínka, že Karel Šta-
ner-Veselý pracoval za vál-
ky ilegálně jako lesní
dělník u hraběte Podstatské-
ho v Zahradčicích. /Foto první
hraběnky, která riskovala
vlastní život, je na str. 7./
-- Gen. Ant. Petrů z Petrál-
ky promluvil u pomníku pa-
dlých francouzských vojáků
u Strečna. Bojovali proti
Němcům během SNP. -- Brat. uni-
versita Komenského učila la-
doktorát Simonu Wiesenthalovi.

Křtění Hochů od Bobří řeky

PRAHA - Nahlédnout do kronik
slavného skautského oddílu Dvoj-
ka, přejmenovaného později na
Hochy od Bobří řeky, dává první
díl nové knihy Jaroslava Foglara
Kronika Hochů od Bobří řeky -
Skautský rok, kterou vydalo na-
kladatelství Olympia.

Knihy je od klasických „foglaro-
vek“ zcela odlišná a obsahuje vybra-
né úryvky z kronik oddílu, v němž
Foglar působil pod přezdívkou
Jestřáb v rozmezí několika desítek
let. V knize tedy není nic vymyšle-

no, všechny události v ní popsané se
skutečně staly. První díl kroniky za-
chycuje oddílové výpravy podzim-
ní, zimní, jarní, velikonoční robin-
zonády i besedy v klubovně a dobro-
družství v městských ulicích.
Jaroslav Foglar při věřejším křtu
své nové knihy řekl, že v Thomaye-
rově nemocnici, kde pobývá od lo-
ského července, připravuje novou
knihu s názvem „Stínadla se boura-
jí“. Její děj se má odehrávat v této ta-
juplné čtvrti, jejíž skutečné místo
Foglar pečlivě tají. 4. 6. 7. 92

Ing. A. Vladyka z Radnic přišel často do novin v
záp. Čechách o záslužné práci skautů a skautek.
Je však třeba vrátit jim klubovny, o které při-
šli. V "Zem. novinách" doporučil, aby proti mla-
dým vanadálům zakročila policie přísně a dodal:
"Za 1. republiky policisté neměli rychlá auta, k
udržení pořádku stačila jen přšťalka." -- Skauti
v Bystřici n. Pernštejnem oslavili 65. výročí za-
ložení. Zprávu nám poslal Pavel Filip. Výstava v
městském muzeu měla úspěch. -- Angličtí skauti
přivezli do dětského domova při Fakultní nemoc-
nici na Vinohradech darem 700 plyšových medvíd-
ků. Před tím podarovali děti ve Varšavě. -- V. Cho-
chola z Prahy nám na ukázkou poslal zpravodaj 35.
střediska "Lokali". Středisko nese jméno Jaro-
slava Rady. -- Podle br. Hnízdila z Náchoda mají
tamní skauti střídavě štěstí s póny na radnici.
-- V Chebu je aktivní Václav Šefčík, ale dojíždě-
ní na schůze do Prahy ho unavuje. -- Z. Vašíšek
nám poslal pěkné záběry z Ivančeny. Zdráznil z-
sluhy br. architekta Golombka-Freddyho. -- Br. dr.
Grantner-Cípa /Nijmegen, Holandsko/ stále udržu-
je symbolickou strukturu Evropské rady Českého a
Slovenského skautingu v exilu. Gratuloval br. M.
Janečkovi-AKIMU k udělení Řádu Stříbrného Vlka. -
JUDr. V. Slezák-Stopař /Na Bělidle 21/1179, 735
54 Havířov-Suchá/ nám sdělil: pokud jste se zmíni-
li o návštěvě Zdeňka Zápala-Akely /29 Múrtos,
Eden Hills, SA, 5050, Australia/ mezi holičskými
skauty, šlo o Holici u Olomouce, ne u Pardubic. -
Naši z Domažlic pokračují ve spolupráci s ho-
landskými protějšky; duší podniku je ing. Hana Bíl-
ková. Společný tábor byl Pod Ovčím vřehem u Fol-
mavy. -- "Domažlický deník" přinesl článek J. Paroub-
kové "Odvaha Karla Mathese za války". Tento skaut
byl zatčen Gestapem po Smudkové aféře, ale poda-
řilo se mu utéct Gestapu při převážení v Praze
a odešel na Střední východ. Přežil obležení To-
bruku. Do Prahy se vrátil s čs. východní armádou.
V 50. letech měl potíže a pracoval 2 roky s lopa-
tou na chuchelském tunelu. Žije v Praze. -- Jan
Švábenský z Brna navštívil společný hrob zavra-
žděných čs. skautů na židovském hřbitově v pol-
ském Těšíně. S ním byli Jan Fajla, ak. sochař Fr.
Stohr a Roman Teichmann. Potvrdil příjem stan-
darty města Trail, BC, pro čes. skaut klubovnu Vele-
na Fanderlika v Brně. -- U Krimy polci ve Val. Mezi-
říčí měli dvojnásobnou zabíječku 1/2 pačiči vzali
"za své" ale JACK ne-
byl tím vším zmatkem
nadšen. -- A. Vladyka
vyzval české poli-
tické strany, aby ne-
lepily na zdi a plo-
ty zbytečné plakáty
a darovaly ušetřené
peníze skautům a
mladým vůbec. -- Na
radnici v Č. Buděj-
ovicích má respekt
býv. mikl-skaut Ivan
Mánek. Dostal se na
pořad TV-2. -- Vyšla
knihka M. Boráka o od-
boji s lesáckých skau-
ti "Na příkaz Gesta-
pa." Vydal ji PROFIL.

Z České republiky

tech, ale hledá se vhodnější místo poblíž Prahy. Má na 50.000 svazků. -- Zisk Synthesie v Rybitví u Pardubic činil loni 311 milionů Kč. /Vyrábějí a exportují stále SEMTEX?/ -- Přátelé přírody se snaží zachránit lužní prales Čámov, nedaleko soutoku řek Moravy a Dyje. Státní rezervace má 12 hektarů.

ZA FRANTIŠKEM ANDELEM

Daleko od své rodné vlasti i od místa, ve kterém počalo a vyrábalo jeho "baťovské" mládí, zemřel náš přítel František Anděl. Upřímně želíme odchodu každého člena naší absolventské rodiny. Pokládám však za povinnost u Františka Anděla se postavit a říci něco navíc. Tak trochu i za všechny členy našeho Klubu, i za mnohé jeho baťovce -- nečleny, kteří, ať donuceni politickými okolnostmi, či odchodem za prací pro dobré jméno rodného závodu i milované vlasti, tu nadlouho, často však navráta, opusťli. Aby daleko za jejich hranicemi záročili vklad, který jim výchovou k práci, vysoké odbornosti, osobní i občanské odpovědnosti, ale i věrnosti závodu vstříkla jejich alma mater -- Baťova škola práce. Drtivá většina tak učinila s vědomím i naději, že se, do všeho zla zbaveného Československa, opět vrátí. Velmi mnohým se, tak jako Františku Andělovi, jejich sen naplnil.

On sám patřil mezi absolventy, pro které byla firma Baťa synonymem svobodného státu a jejich vlastenectví bylo neoddělitelné sklobeno s vůlí přispět k tomu, aby tato svobodná země byla domovem šťastných lidí. Prokázal to, tak jako mnozí další, nejmenovaní, nejen svým životem, naplněným umem a poctivou baťovskou prací, ale již jako člen výboru AHS a účastník jeho odbojové, protinacistické skupiny, ale i jako přední člen skupiny absolventů i ostatních uvědomělých baťovců, vedené jeho poválečným předsedou Františkem Dankem. Skupina svedla v letech 1943--1946 nerovný boj za zachování celistvosti firmy a integrity jejího vedení.

Vzpomínám při té příležitosti na "konspirační" schůzky v období obou fází naší odbojové činnosti, které se kunaly u Anděla za účasti jeho stejné taskové, jako společné manželky Olgy z rodu mladých žen BŠP, při nichž se řešily nejen nátlahové úkoly dne, ale zvažovaly výhledy příštího života mladých mužů a žen i absolventů této již obecně uznávané instituce pracujícího mládí. Právě z těchto setkání vzešel podnět k ustavení delegace vedení Klubu, která jeho jménem a v době, ve které byl zastupitel Sovětské armády pověřen dočasně do funkce starosty Zlína pan Dominik Čipera, poděkovala tomuto velkému vlastenci a příteli "baťovského mládí" za ochranu Klubu i životů těch jeho členů v období německé okupace, kteří se rozhodli pracovat pro větší národu. Ale také, aby projednala, a nakonec, v plné shodě s ním, stanovila podmínky dalšího sociálního a společenského posílení absolventů BŠP i perspektivy jejich života, kolektivního i osobního rozvoje každého z nich v rámci firmy i ve správě věci veřejných.

Po zdavném sřetzu s komunistickými vedením závodu a neúspěšném jednání s vedoucími činiteli státu odešel František Anděl s manželkou Olgou do bezpečí svobodného světa.

Na výšeji jeho činnosti i věcho, čím tento vzácný druh našeho bojového mládí v životě, práci, ve vztahu k firmě i našemu Klubu byl, na jeho radosti i zklamání, kterými mu bylo v dalším životě prošlo, není zde místa. Proto za vše, i za nás za všechny: "Pokud budeme, nezapomeneme na Tebe, Františku, ani na ostatní, Tobě podobné."

Cestimír Pšenička

"Zpravodaj" Klubu absolventů Baťovy školy práce, Zlín, březen 1996.

KARDINAL BERAN ASI MEZI BLAHOŠLAVENÉ

Kardinál Josef Beran by mohl být v budoucnu vázán mezi ty, které římskokatolická církev uctívá jako blahoslavené. Vyplyvá to z informací České biskupské konference o postupném získávání potřebných podkladů. Přípravou k procesnímu řízení je nyní shromažďování všech spisů, projevů a kázání někdejšího pražského arcibiskupa. Související se rovněž doklady ze zpřístupněných archivů a také vzpomínky těch, kteří by mohli dosvědčit události z Beranova života, dokumentující podle církevního práva jeho svatost. Český katolický kněz, teolog a církevní hodnostář J. Beran (1888--1969) se stal pražským arcibiskupem v roce 1946. V letech 1949 až 1963 byl však komunistickou vládou násilně internován a od roku 1965 byl nucen žít v římském exilu.

Pryč s vysokým krevním tlakem!

V dnešním civilizovaném světě trpí spousta z nás různými poruchami srdečně cévního systému. Naše redakce se dozvěděla o úspěšné léčbě těchto poruch, kterou provádí internista MUDr. Leo Überall ve své ambulanci v Kuncích pod Ondřejníkem s pomocí "ázračného" přístroje z USA. Navštívili jsme proto MUDr. Überalla v jeho ordinaci nedaleko Frenštátu p. R. a požádali ho, aby nám přiblížil podstatu svých úspěchů. "Používám přístroj americké firmy BioMed, jehož tvůrcem je Čechomářičan prof. Dr. Šrámek. Pracuje na principu měření elektrického odporu hrudníku - tzv. bioimpedance. Množství údajů zpracovává počítač a na základě těchto výsledků je možno určit cílenou - optimální léčbu. Lze říci, že jde o zcela převratnou metodu."

Krevní tlak byl donedávna chápán velmi zjednodušeně. Ohýbejte se nasadil první

lék, který byl po ruce. Když nezabral, podal se lék jiný - a tak dále třeba i několik let. Současnou metodou je úrovně učit jednotlivé odchylky v oběhovém systému (odpor cév, výkonnost srdečního svalu a jiné) a podle konkrétní situace zvolit ten pravý a potřebný lék. Pacient tedy dostane takový lék, který jeho stav skutečně vyžaduje. Odpadá léčení „na zkoušku“. Stává se často, že pacient užívá množství léků, které vlastně ani nepotřebuje. Ty je možno poté vysadit, a tak ho před škodlivým „překozmáním“ chránit.

Rukama MUDr. Überalla prošlo již několik set pacientů (8 okresů) s úspěšností léčby kolem 99 %. Dojždí i nemocní ze vzdálených míst. Máte-li tedy problémy s vysokým tlakem či se srdcem, obraťte se s důvěrou na interní ambulanci v Kuncích p. R. č. 627 (budova lékárny), telefon 06565/8866.

Býv. knihovna TGM se nachází dočasně v Postoloprtech, ale hledá se vhodnější místo poblíž Prahy. Má na 50.000 svazků. -- Zisk Synthesie v Rybitví u Pardubic činil loni 311 milionů Kč. /Vyrábějí a exportují stále SEMTEX?/ -- Přátelé přírody se snaží zachránit lužní prales Čámov, nedaleko soutoku řek Mo-

Požadavek

Zástupci Svazu bojovníků za svobodu, Československé obce legionářské, Konfederace politických vězňů, JUNÁKA - svazu skautů a skautek a Spolku za starou Plzeň, kteří se sešli k posouzení dosavadní situace okolo nedokončeného pomníku T. G. Masaryka, odsuzují nechut, s jakou je celá akce provázena a důrazně žádají:

Zachovat budoucím generacím památku, která není jen souborem postav, ale symbolem vzniku našeho státu. Tato upomínka byla stržena německými okupanty roku 1940 i komunistickou totalitou roku 1953, což bylo vždy provázáno celou řadou represí pro mnoho občanů.

Památník byl skutečným unikátním dílem, jehož uměleckou, historickou a obsahovou hodnotu nelze zpochybnit.

Vážme si toho, že architektonické památky jsou postupně opravovány a tak má město Plzeň šanci stát se krásným městem.

K neoddmyslitelným částem Plzně patří i celková podoba náměstí T. G. Masaryka a tedy i památníku v jeho původní podobě.

V Plzni dne 5. března 1996

Hraběnka Josefína Podstataková-Lichtenstejnová, roz. Harrachová, oslavila 29. 11. 95 ve V. Meziříčí své 90. narozeniny. Z jejích tří dětí: Franz-Karl /"Frank"/ žije v Kanadě, Marie v ČR a Jan ve Španělsku, ale uvažuje o přesunu na Moravu. /Foto: Fotoatelier Jiří Michlíček, Velké Meziříčí./

Mistrovství fotbalových juniorů v Pardubicích se účastnil také tým z Jablonce n. Nisou. Jejich trenérem je Vlad. Hulák, Liberecká 42, 466 01 Jablonec n. N.

Bratislavský památník obětem komunismu

BRATISLAVA - Památník obětem komunismu hodlá v nejbližší době vybudovat na jednom z centrálních bratislavských náměstí slovenská nadace Demokracie. Se svým záměrem věru její představitelé seznámili i slovenského prezidenta Michala Kováče, který myšlenku podpořil. V prostorách památníku by podle představitelů nadace měly být zveřejněny souhrnné statistické údaje o počtech zavražděných, odsouzených a pronásledovaných občanů v letech 1945 až 1989, včetně tabulek s konkrétními jmény obětí komunistického režimu.

Březenice u Přibrami se může pochlubit krásným zámekem, který má i kostelána. Turisté mohou shlédnout zbrojnicí se zbraněmi ze 16. až 19. století, "Lokčanskou knihovnu" z r. 1558, zámeckou kapli atd. Je tam též Galerie Místra L. Kuby a kolem je park o rozloze 20 ha. Náměstí v Březenici je nyní chloubou města, včetně nové fasády kostela sv. Ignáce. Pod moudrým starostem Mgr. Zdeněk Jelínkem kvete... Nejpopulárnějším občanem je MUDr. Jan Zádák.

Duchovní správce našich v Austrálii, P. Josef Koturda /15 Garrong Rd., Lakemba, NSW, 2195/, vy-
dal farní bulletin. -- Česká redakce BBC rozš-
lává VKV v Brně, v Hradci a v Plzni. -- Do oddi-
ahranic zatím přihlásili: R. Vích a M. Gregor z
Burda ze Švýcar, E. von Bülow z Německa, Jan
e Slovenska. Kontaktní adresa: L. Školoud, Polní
-- Čeští egyptologové/vede je dr. L. Bareš/ mají
gyptě. -- Czechoslovakian Country Club v Kemps
e přístavbu klubovní budovy. Česká Televize
a/ natáčí film o našich v Austrálii. -- Z Plz-

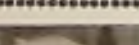
lne 15. března t.r. zastřela v Londýně (Anglie) paní Helena Polivková, provdaná Maatinková. Bylo jí 75 let. O její zabití jsem se právě dověděl, když mi k tomu 40. let dr. Robert Vlach ve Švédsku ukázal její svou bývalou sesterskou, kterou věnoval "Helena". Zmínil se, že to byla jeho tajná láska a že pracovala za vdělky v Kóhiře v Čs. vjeřlém rozhlasu. Později jsem se seckal a veterány za Sčchého vyhledal, udalně Tobráku a ti mě potvrdili, že jejímu klanu naslovovali.

B r n o (boh) - Ústavní soud
včera poprvé vyhovl ústavní stíž-
nosti restituenta, který nemá trvá-
tí bydliště na území republiky.
Soudci zrušili rozhodnutí Okresní-
ho pozemkového úřadu Plzeň-se-
ver, který před rokem zamítl žá-
dost Wolfganga Müncha na resti-
tuci zemědělského statku v Újez-
du nadě Mži na Plzeňsku. Úřad
rechýz statek nevydal, protože čty-
řiasmdesátiletý Münch má uvalé
bydliště ve Velké Británii.

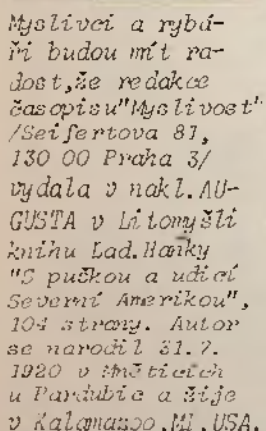
Ustavní soudce Antonín Procházka upozornil, že Ustavní soud nedávno zrušil v restituci zemědělského majetku podmínku trvalého pobytu žadatele v zemi. Statek s půdou zabral ve druhé světové válce Němci po smrti Münchova otce. Muž Židovského původu zemřel v koncentračním táboře Mauthausen, kam byl poslán také kvůli službě svých synů v anglické armádě. Po únoru 1948 byl statek komunisty neoprávněně znárodněn

smrti 24. 3. pozvávací nebyla. Hrob A. Denise se nachází na hřbitovníku v Secaux, 7 km jižně od Paříže. /--Starostou Sokola v LA je Joe Zelenka a k ruce má 14ti člen-
ný výbor, včetně Miloše Halouzky. --Naš dopisovatel Joe
Buršík přežil v Austrálii operaci žlučníku. --"Austral-
ské listy" zatím ignorovaly odchod balovce Fr. Anďela
z Melbourne. --Dvojice V. Holub a K. Hrobový sestavují
sborník zachycující historii sociálně-demokratické
strany v exilu do skončení činnosti v r. 95. Stále chý-
bí peníze. Lze je zaslat /bankovkou v dopise/ na: V. Ho-
lub, 9 Thurlleigh Ave., London SW12 8AN, Anglie. --Ve Vati-
kánu byl vysvěcen nový pražský řecko-kat. biskup Ivan
Ljavinec. --Jaromír Plíšek z českého min. zahraničí /
nad Závěrkou 16, 160 00 Praha 6/ uvítá informace o na-
ších spolcích v cizině. Zájemcům pošleme kopii dotaz-
níku. --Dr. Jan Lang z Anglie bude v Montrealu od 28. 6.
do 1. 7. 96. Odlétá 15. 7. --30. 5. pozval hrabě Šternberk
na svůj hrad své býv. spolužáky z gymnasia. Mezi pozva-
nými je W. Šetina z Frankfurtu n. M. --"Víd. Svob. Listy"
přinesly článek k 75. výročí založení Tyršova domu v
Praze. --MUDr. Jara Moserová zveřejnila chybné informace
o poúnorové vlně našich v Austrálii. Opravil ji dnešní
starosta Sokola v Sydney O. Marík. --Firma Bata otevřela
prodejnu v Bratislavě. --Ve Stuttgartu působí "Buděj-
čák" P. Daniel Herman. --Tři čeští a slovenští diploma-
té z Canberra navštívili krajanu na Novém Zélandě.

ěch mužů firmy Bata ve světě. V mládí byl výborným tenistou a golfistou. --Krajané v USA odsuzují prodání českého tisku Němcům. Článek na toto téma přinesl list "MF-Dnes" v Praze. --Dnešní český velvyslanec v USA M. Žantovský bude kandidovat do českého senátu jako

nezávislý. Zasloužil se o založení "Klubu amerických přátel ČR". -- Z LA si vyžádali ukázková čísla "KL" dr. Jiří Kargel, Dagmar Lewinová a S. Řehoř. -- Jiřina Fuchsová, roz. Benadová, vydala v LA vlastním tiskem svou biografii pod názvem "Cestovní pas". Svazek č. 29 poslala vydavateli t. l. s věnováním "v ocenění mravenčí práce pro náš společný domov". -- Také list "Denver Post" měl foto z návštěvy královny Alžběty II. v Praze. -- Dr. Pavel Záček z Prahy bude studovat Osuského a jiné archivy na U. of Stanford do konce března.

FRANK MARLOW, známý průmyslník, z našich řad jeden z nejlepších, slavný autor *Rejstříka ke Švejkovi* (1983), bude slavit 15. dubna 1996 své 85. narozeniny. Ale je těžce nemocen. Znáte-li Franka, pošlete mu zdravici. Zaslouží si to a bude mu lépe. Jeho adresa je: 4064 Woodcliff Rd., Sherman Oaks, CA 91403

Na Floridě nedávno zemřel Slavomír Blažek. Podle Joe Buršíka to byl jeden z nejvýznamnějších ve světě. V mládí byl výborným tenistou a golfista odsuzují prodává českého tisku Němcům. Článek list "MF-Dnes" v Praze. -- Dnešní český vel tovský bude kandidovat do českého senátu jako ezavislý. Zasloužil se o založení "Klubu ameri cých přátel ČR". -- Z LA si vyžádali ukásková čí- la "KL" dr. Jiří Kargel, Dagmar Lewinová a S. Ře- oň. -- Jiřina Fuchsová, roz. Benadová, vydala v LA lastní tiskem svou biografii pod názvem "Ce- tovní pas". Svazek č. 29 poslala vydavateli t. l. věnováním "v ocenění mravenčí práce pro náš polečný domov". -- Také list "Denver Post" měl fo- o z návštěvy královny Alžběty II. v Praze. -- Dr. vel Žáček z Prahy bude studovat Osuského a ji- dě archy na U. of Stanford do konce července.

Krázné materiály z Havaje nám poslali manželé Davidovi.--"Dějiny Čechů v Chicagu" sebral a vydal v r.1939 Rudolf Bubentšek.Ná 568 stran. Je to výsledek mravenčí práce.--Dana Konvičková má v plánu návštěvu Třeboně, Prahy a ovšem: Trhové Světí. Žije trvale v Kalifornii.--Vlastimil "Vavro" Anderle vystavoval s úspěchem své fotografie z USA ve Vysokém Mýtě. Jeho koníčkem jsou cesty do neznáma.--Archívy našich z ciziny by měly být v "Památníku zahraničních Čechů" v Praze. Doporučuje to Jiřina Fuchsová, Box 66453, L. Angeles, CA. 90066, USA.--Redaktor texaského "Herald", Jan Vaculík, oslavil "50".--Pražu navštívila vdova po J. Voskovci, Christine. Žije v LA. --Va Washingtonu oslavil "85" Vavro Ryšavý.--Čet Hořejš, Žižka Matěje Kopeckého, má úspěchy jako outkař v Denver, CO. od r.1979.--Pro nedostatek zájmu bude zrušeno vyučování češtiny na U. of Nebraska v Lincoln, NE.--Hud.skladatel a dirigent Václav Nelhybel, 76, zemřel 22.3.96 ve Scranton, PA. Písníků v Praze, ve Svjearsku a u RFE v Michově.--Tony Cíjka uvítal článek o plk. Voskovi v "KL".--Knihka "St. Anthony- Words of Fire, Life of Light" od Madeline P. Nugentové, je k dostání na adrese: Saints Stories, 620 Oliphant Lane, Middletown, RI 02842-4600, USA. Cena \$10:50. -- Na

Adams State College v Kolonádě pisco-
bí úspěšně krajan Rodger Jehlička. —
V Chicagu proběhla "Czech and Slovak
Republic Real Estate Conference" 30. 3.
Hlavním řečníkem byl J. Borůvka z Prahy.
Am. investoři čekají, jak dopadnou volby.

Drazí rodiče! Vzpomínám na Vás stále. Den ode dne se budu blížit k Ferdinandovi. Když bych se tam šťastně dostala, budu aspoň klidnější. Jsme dvě noce v Hamburku. Pojede nás mnoho. S těžkým srdcem jsem se loučila s Prahou. Podrobí se už svému osudu... 9. února jeodem... Vase Boža. [V Hamburku 8. 2. 1913. Na palubě poštovního parníku Presidenti Grant - Hamburg - Amerika Linie].

Takto se loučili naši krajané s vlastí a Evropou. V našem případě jela mladá žena za manželkem, jak z dalších domněnutů ve sbírce vysvitá, psali do vlasti v dubnu 1934 otec k narozeninám z Omaha v Nebraska. I cizotavna loď Prezidenta Grant vyobrazená na pohlednici byla možná právě tou lodí, která za několik let odvezla čes. vojsky přes oceány. Speciální razítka s jejím názvem zdobí mnohou sbírku.

Prvním Čechem usídleným v Americe byl pražský rodák Augustin Helman v ro-

ce 1663. Nejedná z našich krajanů se za-
psal i do historie Spojených států. Pa-
všechně lze říci, že Češi se usídlovali na
východě a stísečnější země, např. v Ne-
brasce, moravští zemědělci v Texasu, Slo-
váci v průmyslovém Pittsburgu.

Nemůže být proto překvapením, že v oblasti povstání historie i známkové tvorby lze vystopovat nejedno svědectví a stopu na jejich působení. Nebudu se v dalším zabývat známkami, atisky výplatních strojů nebo příležitostnými razítky. Uvedu pouze místní denní razítka.

Je nesporné, že s příchodem do nové vlasti přinesli s sebou i kus domova. Proto pojmenovávali vesničky a městečka v daleké zemi názvy míst, odkud vyšli a ke kterým je vřzalo pevné citové pouto. Proto nalézáme na razítkách z USA na jeden i nám blízký název. Některé názvy jsou poungtifikované (New Prague, New Kradec) nebo přizpůsobené anglickému pravopisu (Lipan, Pilsen Sta.). Jsou i domněnky, jejichž původ tkví v německém názvu českého města (Carlsbad = Karlovy Vary, Austerlitz = Slavkov). Vedle uvedených ukázek jsou známy dále například: Pisek – ND (Severní Dakota) 58273, Carlsbad CA (Kalifornie) 92008, Prague OK (Oklahoma) 74862, Prague NE (Nebraska) 68050 at. U Tabora, který je to rožný s našim městem, možná říci, že to je více názvů biblických než bobemium. Další Tabor leží i v řově 51653, v USA lze nalézt i další, ale malá osady s českými názvy. Ty však nemají poštu. Pro zajímavost aspoň jejich názvy: Frýdels, Hostýn, Kutná Hora, Maravan, Novobrod, Praha, Raitbor, Smetana, Nechanitz at.

Při pojmenování dalších míst se sáhlo po slovanských názvech. Je to např. Bohemia, Moravian Sta., Libuse, Slovan PA (Pensylvánie) 15078, Moravia NY 13118 a IA [Iowa] 52571.

Konečně jsou místa nesoucí jména našich krajanů. Korbel v Kalifornii byl pojmenován po bechyňském rodáku Fr. Korbelovi (1830—1929), Kellnersville ve Wisconsinu na počest český mluvícího Němce z Budečovic.

Zvláštní kapitola — nikoli nezajímavou — tvoří názvy míst založených Moravskými bratry, např. ocelářské sídliště Beráňhem at.

Konečně několik poznámek k rozdíkům. Na amerických razítkách je vedle domovního ještě název státu v oficiální zkratce. U starších razítek býval v dolní části (viz Ltbuse). Zavedením Zip Codu (naše PSČ) se začala značka uvádět za názvem. Mx.

síc je vždy uráďen zkratkou tñ písmen
[JUL = červenec apod.]. Řazení čísel
údaja je jasné z ukázek. Zkratky A. M.
a P. M. jsou odvozeny z latinských slov
„ante meridiem“ [dopoledne, tj. od 24 do
12 hodin] a „post meridiem“ [odpoledne,

Malá a užitečná exkurze po razítkách – bahomastovenkách z USA možná někoho překvapí, jiný potvrdí, že razítka lze získat i bez ciziny. Tedy užitek je jasný. Nebylo cílem podat vyčerpávající informaci, nýbrž poukázat, že sbírání těchto razítek i hledání historických souvislostí přináší hodně radosti i poučení.

